

BUTOROK,

gazdag választékban, szüntűgy fabutorok mint szalagarnitúrák, gypjú-rips, gobelin- és selyemmel, jeles minőségben jótállás mellett.

Közülbelül 1500 my különféle gypjú-rips és gobelinnek leszállított áron adatnak el.

Nádszék-gyári raktár.

Székek, karszékek, pamlagok, finom nádfonattal, továbbá kerti asztalok, padok, székek gyári áron alul eladtak. Illusztrált árjegyzékek ingyen küldetnek.

Butor-Bazár,

a régi posta utcában.

Legolesőbb és legnagyobb POSZTÓ-TÁR

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek. Budapest, új-bécsi-utca 5-ik szám.

Minták ingyen és bérmentve. Csomagolásért díj nem számítatik.

Uj. LIPTAY PÁL

Budapest, új-bécsi-utca 5-ik szám.

Angol, Franciaország, Belgiumban és a beföldön személyesen eszközölt előnyös beállítások képeinek, hogy mind az árak minősége, mind a legolesőbb szabott ár tekintetében bárkivel versenyképes legyenek. — Ugy mint eddig, úgy ezután is minden ügykezelésnél oda kell irányozni, hogy a legelőbb iránt az eddig nyilvánult az új mód bizalmat pontos és ügyelmes szolgálattal által minél inkább kiérdemeljem.

idényre a legújabb divatu nadrag- és posztó-kelmékkel felszerelt raktárát a legjutányosabb árk mellett, a t. c. közönséges becses figyelmébe.

ANGOL PLAIDEK nagy választékban.

Tavaszi idényre

a legújabb selyem- és divat-kelmék, francia Modelle ruhák és felöltők nagy választékban és olcsó árak mellett,

ÁTS ÉS TÁRSAI

női divat és kész ruhák raktárunkban.

Budapest, szervita-tér 6. sz.

1822

A VÉRES PÉNZ.

Regény.

Írta William Cobb.

Fordította Csukássy József.

Ára félre 1 forint.

Olesőbb mint bárhol!

SCHULHOF ADOLF

Budapest, ország-ut, Károlykaszárnya 24. szám alatt, nagy-szerű

cipő-gyári raktárában.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Nők számára.

Comodezipák, finom bőr v. eberlasting 1 ft 20 kr.

Comodezipák, legúj. eberlasting vagy bőrből, sarkkal és magas elegáns csokorral 2 ft — kr.

Eberlasting ezugos topánok 6" magas szar, és lakorral, legfinomabb faj 3 ft 80 kr.

Finom bőr ezugos topán 6" magas szarral és eris dupla talppal 4 ft — kr.

Uyak számára.

Comodezipák, finom bőr vagy kelméből 1 ft 30 kr.

Zergebőr topánok, lakorral, legfinomabb faj 4 ft 80 kr.

Borjubőr (vizes) vagy ságrinbőr topánok, erős dupla talppal legújabb 5 ft — kr.

Legfinomabb kezyűbőr topánok 5 ft 50 kr.

Továbbá mindennemű lábbeliek, leányok, fiúk és gyermekek számára legnagyobb választékban 1 ft 50 krtól — 3 ftig.

Vidéki megrendelések az ár beküldése vagy utánvétel mellett pontosan és gyorsan eszközöltetnek. Nem használható lábbeliek mindenkor becseseltetnek. 1878-9

Az árak tartosságáért jótállás biztosítottatik.

Diszes husvéti ajándékokat kivétel nélkül új minőségben ajánlanak

Rothauser Testvérek

Budapest, király-utca 1-ső szám. Fiók: hatvani-utca 16.

Öntöző üvegsék, a legfinomabb állatszerrel 20, 50 kr., 1-2 ft.

Rózsá-csokrok 50 kr., francia gummi-öbcsék és papák, állatszerrel 20, 50, 75 kr. — 2 ft

Feckendő-gyűrűk 20 kr., ugyisint egyéb legújabb öntöző-eszközök.

Írásbéli megrendelések pontosan teljesíttetnek.

1883

Eladó zongora

(Budapest) Bodzafa-utca 19. szám, II. emeleten 16.

Ára 140 frt.

Kiadja és nyomatja FranklinTársulat Budapest, egyetem-utca 4.

Grünwald Henrik

sirkő-raktár.

Fóher, Mária Valéria-utca 9. sz. Léva-y-fél házban.

Ajánlja gazdagon ellátott sirmeklék szobor-raktárát

granit, vörös és sziléziai márványból, úgy mint homokkőből, mindenféle alakban és nagyságban.

Fentemlített munkák architektai rajz szerint legpontosabban készíttetnek és a lehető legolesőbb áron szállítanak.

Mintarajzok kívánatra díjmentesen küldetnek ingyen.

Rothauser Testvérek,

Budapest, király-utca 1, Petrovits-féle házban. — Fiók: hatvani-utca, 16.

A legnagyobb választék és legolesőbb forrás.

1884

1 db. szövétből frt — 50 kr.

1 db. alpacéból 60 kr. — 1 ft.

1 db. selyemből frt. 1 — frt 3.

1 db. selyemből béltelre, frt 1 50 — frt

Legfinomabb selyemből szegélyezve, dbonkint 2 50, 2 75, 3 —, 3 50.

Igen elegáns, lyoni selyemből legfinomabban kiállítva, dbonkint frt 3 50, 4 —, 4 50, 5 ft.

Nagyon elegánsak, a legfinomabb, ami eddig elő lett állítva, dbonkint frt 6 —, 6 50, 7 —, 7 50.

Fal-ernyők, 4 ft 5 —, 8 —, 10 —, 12 —

Parlament óriás-ernyők, simák, 80 kr., frt. 1 1 50 — 10, Fekete, festettek és legfinomabb fajták fal- és ében fával, 2, 3, 5 — 20 frt.

Férfi-napernyők, dbonkint frt 1 50, 1 75, 2 —, 2 50, 4 50.

Esernyők, dbonkint frt 1 —, finomak frt. 2 30, 2 50, 3 —, selyemből frt 4 — 5.

Gros de Naple, frt 5 50, 6 —, 42-rétek 6 ftről 15 ftrig.

Székborok 20 krtól 10 frtig.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Feiweil Lipót

első magyar vasbutor és takaréktűzhely-gyári raktára (alapítványa 1846-ban)

Budapest, sip-utca 22. sz.

széjjel házában, ajánlja különösen minden mezei gazda figyelmébe legújabb gyakorlati kukorica-morzsolóit, 1-iskel 1 egyen 8-10 méret igen könnyűen morzsolhat, s minék ár 6 ft.

Továbbá mindennemű horog, kosár, szedező- és másféle eszközöket a lehető legolesőbb áron, valamint gazdagon felszerelt raktárát vas- és kerti butorokból, mint szintén takaréktűzhelyekből.

Megrendelések csak előleg beküldése mellett lesznek utánvétel teljesítésre képes árjegyzékek bérmentve.

Kerttulajdonosoknak és kertészeknek.

Egy ujjonnan feltalált eserépkészítő-gép, melylyel tehéntrágyából virágcserepeket lehet készíteni, kapható

Renelt W. Ocker és társa

mag- és virágkereskedésében Budapestben, Deák Ferenc-utca, „Angol királynő” szálloda.

Egy drb ára készítési utasítással együtt 3 frt. 1877

Finom bőr és vitorlavászon kézi-bőröndök frt 3 50 — 25

Nagy bőröndök frt 4 80 — 40 frtig.

Női ruháknak való nagy uti kosarak.

Kalapdobozok.

Uti evőkészletek, tentatörök, tükrök.

Esernyő- és bot-lökök.

Plaid-szijjak.

Szappan- és kenőcs-szelelenczék.

Ejzenemű igen ezüsterű plaid- és ruha-tekercsek Angol lovagló-nyergel 15 ftről 60 frtig.

Írásbéli megbízások kelte figyelemmel gyorsan eszközöltetnek.

Minden nagyságú uti-táskák 1 80 — 10 frtig. Váltakozó fűgességek táskák.

Mint egy új, ép oly elegáns mint tartós hool gyártmányát a t. c. k. társulat különös figyelmébe ajánljuk a fentebbi rajz szerinti szabd.

Uj patent nádfonadók bőröndjemet.

Kézi bőröndök: 16 18 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

Nagy uti kosarak: frt 35 — 40 — 45 —

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: egész évre — 12 frt félre — 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre — 6 frt félre — 3 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre — 6 frt félre — 3 *

16. szám. — 1876. Budapest, április 16. XXIII. évfolyam.

GHYCZY GYULA.

1833—1876.

A LEFOLYT héten kísérté az ország első ügyvédi kamarája örök nyugalomra első elnökét. A család és az ügyvédi kamara gyászszegélyű jelentéssel hirdeté a lesújtó, váratlan veszteséget, mely őket f. hó 8-kán érte. De a ravatlat nemcsak a család és az elhunytak ügyvédársai álltak körül, ott volt a gyászkiéretben fővárosunk értelmiségének színe java. Az osztó igazság számos képviselője képezte a kíséret zömét.

Miért ez általános, őszinte részvét egy egyszerű ügyvéd koporsójánál, kinek egyetlen czime, az egyetlen kitüntetés, mely rövid, küzdelemteljes pályáján érte, pályatársai bizalmának csaknem egyhangú nyilatkozata volt, de melynek értéke annál nagyobb, minél kevésbbé volt bármely egyéb emberi gyengének és mellékleteknek, hanem egyedül az érdem iránti elismerésnek nyilatkozata.

Ügyvédi karunk disztét illeti a gyász, a magyar ügyvédség azon tagját, ki mintaképe lehet e karnak, melynek a porlekedés mesterségén tulmagasló hivatását oly kevesen fogják fel, oly kevesen töltik be igazán.

E kevesek egyike volt Ghyczy Gyula. Nem prókatori fufang, nem kipróbált fogások által nyújtott ő védelmet a hozzá fordulónak; a jó tanácsadó szava, az igazságos férfi utasítása állott annak rendelkezésére, ki tanácsát igénybe vette. Ujságok nem kürtölték ez vagy amaz érdekes pörrel, rendkívüli tiszteletdíjak követeléséről hallgat a krónika, de áldja emléket sok szegény, özvegy és árva, kiken tanácsával segített, sok esetben akként, mint az emberszerető orvos, ki még orvossággal is ellátja szegény betegét.

De mért kapkodjunk ki egyes részleteket azon ember jellemzéséből, kiről azok közt, kik ismerék, kik látták életét, munkálkodását, csak egy hang, egy vélemény maradt, és ez e néhány szóba foglalható: tetőtől talpig gentleman volt.

A ki ismeri a magyar ügyvédi kar, sajnos! nem csekély részének irányát, szellemét, — a ki látja azt a kapzsi mozgékonyságot, mely a jogvédő nyugodt nemes hivatásától mindinkább az ügynök és

közvetítő mestersége felé tereli ügyvédek nagy számát, a ki ismeri az alapos készlettség hiányát fufangos fogásokkal pótló prókatori agyafurtságos — velünk együtt fogja fájlalni annak elhunytát, ki e modern áramlattal szemben antik jellemként ki-magasodva, ügyvédi karunk legjobbjai közt is kivált.

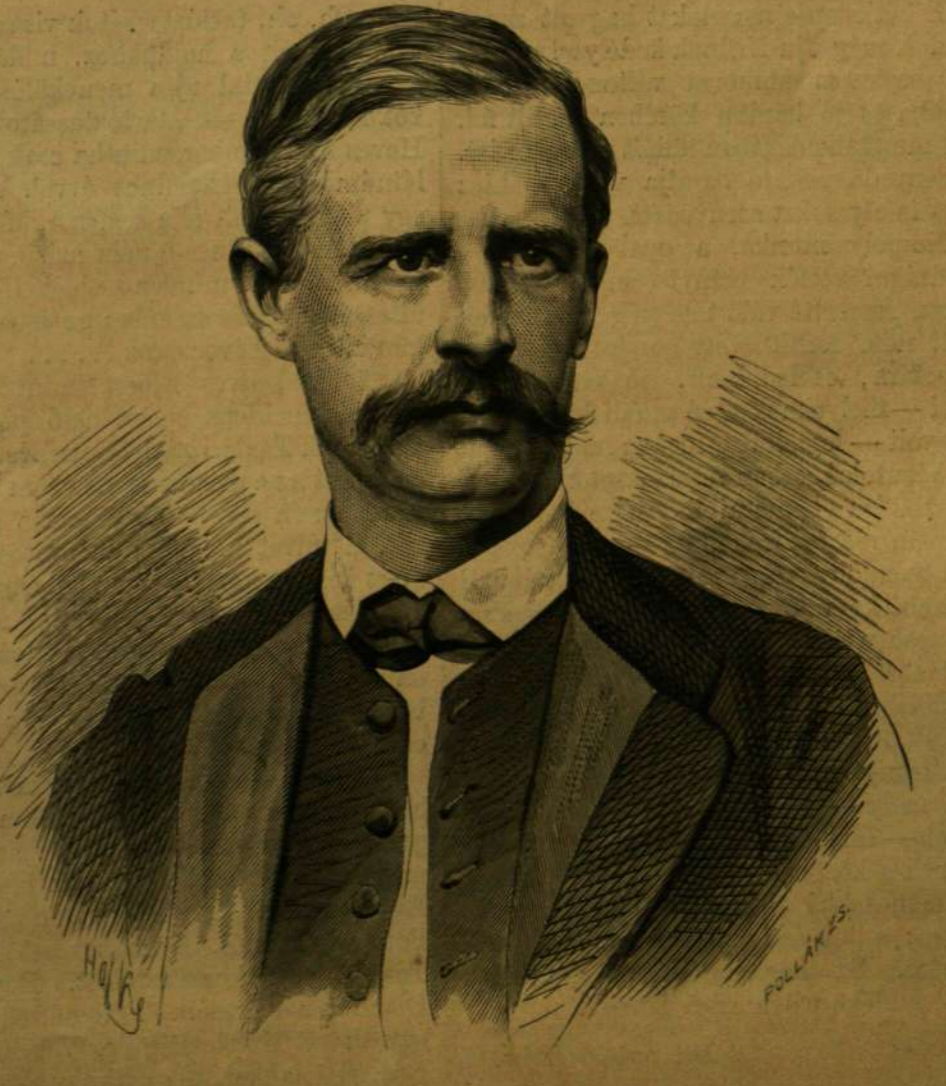
Oly jellem volt, melyet — dícséretére mondvá — felismert fővárosunk ügyvédsége, s választása által követendő példánnyal állítja.

A budapesti ügyvédek nagy többsége nem az irodalom terén kiváló muokást —

ily munkára az elhunytak az időt rabló gyakorlat terén ideje nem maradt, — nem a nagyobb szónokot, nem a gyülések hősét kereste, midőn Ghyczy Gyula nevé tüzte zászlajára, hanem kereste és megtalálta azt, mire a közvéleménnyel szemben legnagyobb szüksége volt: a szeplőtlen jellemű férfit, a jognak valódi védőjét.

Hadd álljon itt néhány szó az elhunyt életéről, pályafutásáról, arcképe mellett, mely férfi kora elején tünteti föl, legutóbbi éveiből arcképe nem maradván.

Ghyczy Gyula az Assakürthi Ghyczyek nemzetségéből származott. Atyjának

GHYCZY GYULA.

testvére Kálmán, képviselőházunknak általánosan tisztelt elnöke. Atya Ignác, előbb gróf Eszterházy Miklósnak, majd István és József főhercegeknek jószágigazgatója s 1865-től 1870 elején bekövetkezett haláláig a tatai választókerületnek országgyűlési képviselője volt. Anyja — kinek vállairól férje halála után a háztartás és vagyoni kezelés gondjait Gyula fia vette le, kivel mindvégig együtt lakott, ki iránt szeretete határtalan volt — Laszlovszky Borbála. A csapás, mely vesztét anyjaként sújt — legérzékenyebben bizonyonnyal az ősz anyát találá. Fivéréi közül: Imre és Dénes (a mult országgyűlésen képviselő) a gazdaság terén működnek; Béla honvédezés és erdélyi honvédfőparancsnok, mint korábban a hadsereg, jelenleg a honvédség legkitünőbb tisztjeinek egyike, Géza mint műegyetemi tanár viték ki nevet a közpályán. Nővérének jutott a hivatás most már mindkét szüle helyét pótolni a hátrahagyott kiskoru árva mellett.

Családján kívül — melynek körében találta minden örömét — tanulmányai és gyakorlati hivatása töltik be 43 évre terjedt életét. Gimnasiális tanulmányait Tatán végezte, atya oldalánál, a jogot a pesti egyetemen, a hol 1854-ben tudori oklevelet nyert. Hajlamai az ügyvédi pályára vonzották, s az irányt, mely mindvégig jellemző — megtalálta Szécher Mihály kitünő vezetése alatt. 1858-ban nyitott — még akkor kinevezés folytán — ügyvédi irodát. Három év mulva oltárhoz vezette néhai Ghyeczy Antal zredes leányát: Emericziát. A leggyöngédebb férjtől már három év mulva elragadá a halál szerető nejét, s e csapás, mely veszélyes beteggé tette, volt első kezdete az oly korán bekövetkezett végnek. Csaknem hasonló tragikum sújtotta akkor, midőn 1868-ban elveszté mátkáját, Perczel Mór tábornoknak szép leányát, kit gyors betegség élte tavaszán hervasztott el.

E két csapás nyomokat hagyott maga után. A még ifjú férfinak kedélye komolylyá, csaknem kemorai változott; csak családja és jó barátai körében derült fel, csak munkálkodásában talált szórakozást. A szenvedőknek jó barátja volt, — hisz maga is oly sokat szenvedett.

Komoly munka, a gyakorlati pálya fáradságai vették igénybe mind tágabb körben ismertté váló tehetségeit; teendői miatt nem fordíthatott gondot egészségi állapotára, családjának, jó embereinek ügyei — melyeknek a szó valódi értelmében véde volt — foglalták el idejét; magát, saját érdekét utolsó sorban vette tekintetbe. Megválasztatása a kamarai elnökségre — melyet csaknem reá erőszakoltak — még sokasította teendőit. Alig van valaki, ki nálánál kevésbé kerest, senki sínes, ki lelkiismeretesen töltött volna be valamely állást.

Habár alig több egy événél, a mióta ez állásban működött, e rövid idő alatt sikerült maga körül gyűjteni a jobbakat, s oly irányt adni a megindult mozgalmaknak, mely — ha ilyen szellemben halad tovább — biztosítani fogja hazánk ügyvédségének a közönség csorbítatlan bizalmát s érdemesekké teendő őket a legszebb ezimre: a jog és igazság valódi védőinek ezimére. Ez legyen Ghyeczy Gyulának méltó emléke pályatársai között!

Dr. Takács Lajos.

Egy ibolya-szára, melyet a járdán találtam.

Utszéli porba tiprott kis virág,
Nem szántak, szívtelen! taposni rád!
S nem szánt, ki zöld száradról letörött,
Hogy itt hervadj az ut pora között!

Kora tavasz korán hő sugara
Kicsalt, te hívó pillangó-ara.
S míg völgyégyed viarod: im' terád
Talál az árus és letép s elad.

És az uracs ki éked megvevé,
Hiválgva tűz üres szive fölé,
Sekély bókokkal delhölgyének ad
S hazug mosoly, mit érted tőle kap...

S a delhölgy alig tiz nyommal odább
A porba lők és rád tipor a láb —
Mintha a földön szépség, illat, ék
Miránk oly dús özönnel omlának!

— Jer kis virág, jer hazaviszlek én,
Talán fölújulsz szívem melegén:
Vagy, hogyha vége — s lelked tovább:
Sirod ne itt, a szenny között, találd.

Kis lánykám megszárt, könyvébe rejt,
Sorsod fölött tán egy pár könyvet ejt —
— Ó is virág és oh! ki tudja most:
Nyiló szirmán majd milyen láb tapos!...

Szász Béla.

A CSUDÁLATOS TÖRTÉNET.

(Nagymama meséje.)

Irta **Baksay Sándor.**

(Folytatás.)

A szobát löporfüst töltötte be. A lövésre a két hajdu belépett és mozdulat nélkül megállott az ajtóban.

„Ez mindenesetre” — szólt a gróf, meg sem mozdulva székén, midőn a löporfüst oszlan kezdett, „ez mindenesetre alkalmas póterösségül szolgál önnek igényeinél...”

„Oh, oh, tartóztassátok vissza az ifju urat!” szólt a hajdukhöz, midőn Albert egy mozdulattal újra menekülési szándékot mutatott, — „tartóztassátok vissza. Heves fiatal ember, mintha csak magamat látnám ezeltől harmincz évvel. Véletlenül egy pisztoly sült el a kezében. Motozzátok meg Lénárt, nincs-e nála másik vagy harmadik is. Csak minden zsebjét. Ugy! most ültessétek vissza székébe; az izgalom igen kimerítette. Távozzatok...”

Tehát kedves Albert! mint mondtam, ez a kis incidens elfogadható pótbizonyíték önnek Tázlári eredetére nézve. Ugy tett ön, mint az a másik, de még sem úgy tett. Amaz az én kezeimből esavarta ki a pusztát, a mivel meglött; ön ovatosabb volt, mert készen hozta a fegyvert. Önnek mindenesetre több esze van mint amannak, és én épen ezért kétszeresen ragaszkodom önhöz. Egy Tázlári, a ki nemcsak vakmerő, hanem böles és előrelátó is. Ez új vonás egy Tázláriban....

Tehát, — remélem nem fogja félbeszakasztani beszédemet, az nem mutatna grófi származásra — ismétlem: én önt meg fogom veretni. Maradjon kérem ülve. Egy gróf mindig tud magán uralkodni. Potom huszonöt. Ilyen keveset még egy Tázlári sem kockáztatott. Egy elesett Diakovárnál Erzsébet királyné védelmében; egy elesett Mohácsnál, egy Vezekénynél az Eszterháziakkal. Még csak egy sovány báróságot sem kaptunk értök. Egynek jobb

lábát vitte el a golyó Zentánál. Ennek aztán grófsággal kötötték fel a mankóját. De egy egész láb: az is valami. Örüljön, hogy ön potom huszonötért kapja meg azt, a mi ösünknek jobb lábába került...

Félre ne értsen ön, nem kegyetlenségéből, csupán csak forma kedvéért lesz az egész. Tanult ön törvényt; tudja mi az ilyen ténynek a neve?”

A nyavalyás reszketett.
„Violentia. Ez egy nagy violentia lesz. Nagyobb fokú hatalmaskodás. Actus majoris. Ah! én tudom, hogy így hívják, drágán tanultam meg. A hajduim tanult fognak szolgálni, hogy én ön ellenében elkövettem. Ön engem be fog perelni...”

Most ide figyeljen ön, mert most következik származási titkának kulcsa. Engem el fognak marasztalni, a szerint a mint ön gróf vagy nem gróf. Ha tiz, husz, vagy negyven márkában marasztalnak el, azon esetben le kell mondanunk egymásról; ha pedig száz márkában marasztaltam el, ez arra fog mutatni, hogy én önben egy grófi személyt bántalmaztam, mivel a törvény csak a mágnást becsüli száz márká homagiumra. Tehát csak egy iparkodjék, hogy száz márkára marasztaljanak el. Ez azt fogja jelenteni, hogy önt a vármegye, az ország, a király elismerte grófnak. Ha aztán egyszer gróf az ember, akkor már lehet gróf Tázlári is. Válogathat a nevekben...”

A gazember nem volt már eszén. A gróf beszédéből csak egyes szavakat fogott fel. Tiz márká, husz márká, száz márká.

„Gróf ur, én szivesen megfizetem önnek a száz márkát, vagy többet is, a mennyit kíván. Bocssáson engem utamra.”

„Ah! úgy tesz ön mint az üldözött róka, mikor a kopók szemébe, ki tudja miféle maró nedvet szór farkával. Pénzt! Egy gróf egy grófnak! Menjen! önt elkábitotta jövője!”

A csengettyühez nyult. Albert végerősítéssel felugrott, s két kezével megragadta a gróf kezét.

„Irgalom! méltóságos uram! ne becsületenitsen meg egy szerencsétlen árvát, ki eredetét jó hiszettel keresi.”

„Csalódik ön, eredetét nem kell keresni. Én hiszek ön becsületszavának. Ezt a próbát nem a magam, hanem a világ kedvéért kell alkalmazni. A világ, tudja a világ, nem hiszi mindaddig, míg a száz márkát nem látja. Én nem sajnálom a száz márkát önért, ön se sajnálja a bőrét én érettem. Hiába, a grófságért áldozni is kell valamit.”

„Nagyságos uram! lemondok igényeimről, ne büntesse átkozott nagravágásomat.”

„Ne büntessem?” kérdé szomorúan a gróf. „Meg van ön győződve, hogy bűnében nincs egyéb nagravágásnál, mely a sas szárnyai közül akar a felhők közé emelkedni? ökörszem ön? Sast keresett magának? nem; ön varju, a ki dögöt keres. Ott van egy koldus gróf, a kinek nincs egyebe mint a rajtavalója, öreg ember és félbolond. Se fia, se leánya, ettől lehet venni grófságot egy kis zsiradékra. A Tázlári nevet elég rongynak tartotta ön, hogy senki se üssön a kezére, ha hozzá nyul... Ön egy lyéna!” dörgött a gróf, s készült felrugni az embert, a ki lábaihoz rogyott; de visszafojtotta haragját és szárazon folytatta tovább:

„Az az, ne vegye ön sértésnek; a lyéna — azért hogy félig farkas, félig disznó, —

elég ezimerbe illő állat. A sirokat turkálja; az is hősies valami. Ulysses is megette, a sirból vonszolta elő Astyanaxot. Tehát Tázlári Ulysses, akarom, hogy a világ is tisztássa jöjjön fölé, az én fiam-e ön vagy nem, és a mondott módon tudom meg.”

„Gróf ur, legyen annyi kegyelemmel hozzám mint a pozsonyi zsidóhoz.”

„Oh oh! a pozsonyi zsidó nem tanult morált. Nagy különbség van kettejük között. Ő egyenesen beszélt, egy kereskedő őszinteségével és becsületességével. Akár csak gyapjura alkudott volna. Ő egy percig sem állította, hogy az én fiam.”

A róka végső eszközhöz folyamodott. Elharapta a vas közé szorult lábát.

„És ha én bebizonyítnám, hogy nem lehetek az ön fia?”

„Akkor felesleges volna a drastikus próba. De nem képelem hogyan történhetnék ez meg?”

„Tanukkal, hogy én Thámár Albert születése után másfél év mulva kerültem Ákhábékhoz....”

„A tanuk hazudhatnak. Hamisan esküdhetnek.”

„Okmányokkal.”

„Okmányokkal? Okmányokkal ezáfolja meg, a mit imént okmányokkal bizonyított?”

„Ezek az okmányok koholtak. Az anyakönyvi kivonatot és a leveleket magam koholtam az eredeti kéziratok után. Gróf ur elégedjék meg szégyenemmel, ne büntessen tovább.”

„Hja! én azt nem tartozom elhinni; az okmányok ép úgy lehetnek igazak is, sőt még ha koholtak is, azért a dolog, melyet bizonyítani akarnak, igaz lehet. A mit a törvény mond, az lesz az igaz, akár való, akár nem. Ha engem száz márkára büntetnek, akkor ön kénytelen gróf lenni, akár van hozzá kedve, akár nincs. — Lénárt!”

A hajduk beléptek.
„Vigyétek ezt az urat — — —”

„Kegyelem gróf ur!” bömbölt a nyomorult. „Ha az én szavamnak nem hisz, higgyen az anyakönyvnek, — ez kideríti, hogy az az igaz, a mit most mondok — — —”

„De hisz az anyakönyv elveszett.”

„Előteremttem, csak egy kevés időt engedjen. Előteremttem; ne tegyen nyomorékká!”

„Előteremti? Hát jóltevéjét előteremti-e? Felássá-e a sirból a szegény Ákhábót? Visszaadja-e szegény családjának a kenyér botját, melyet kezükben összetört? De jó! maradjon ép a bőre, ha az anyakönyvvel igazolja a valót.”

A féreg fellélegzett és vallott.

Az anyakönyvet ő sikkasztotta el. Belevetette a mély kutba, mely a parókha udvarán van.

„Mi ezélja volt önnek e sikkasztással?”

„Gróf ur, ha végkép össze nem volnék törve, lelkiismeretére hivatkoznám e magyarázatban. Szerencsétlenségemben több része van képzelődésemnek, mint — mint — — —”

„Gonoszságának.”

„Gonoszságomnak. Ugy van. Nem találja ön természetesnek, hogy egy kitett gyermek — rejtélyes származásáról gondolkodik, mihelyt eszmélni kezd? Nem megbocsáthatónak, ha ezt a rejtélyt inkább a hegyek kies völgyeiben keresi, mint a szemétnél? — Százaszoz és ezerszer olvastam Thámár Albert keresztelési adatát,

mely ép oly rejtélyes, mint az enyim, s olyan közel van hozzá. Az anyjával együtt eltűnt Thámár Albert miért ne kerülhetett volna vissza titkon, születése helyére? Ennyi tehetséggel s jelentékeny vagyonnal miért ne foglalhatnám én el az ő helyét? Higyje meg gróf ur, én beleéltem magamat e gondolatba, s képzelt jogaimat, — hamis okmányaimmal vagy azok nélkül, szívós bátorsággal vitatnám a végletekig, ha önnek fia elő nem kerül. Terveimnek egyetlen akadály volt: a teljes hitelesség két külön anyakönyvi bejegyzés. Ezt kelle elenyésztetnem az anyakönyvvel együtt.”

„És Ákháb Endre hiteles tanuságát számításon kívül hagyta önt?”

„Nekem — mondá tompán — nem volt szándékom az ő életében felhasználni e homályt. Közbejött halála bátorított rá.”

„Jó! tehát utána látunk. Megyünk azonnal Somosdra.”

„Gróf ur, — mondá rémülve — ne kényszerítsen engem oda, inkább zárasson el erős őrizet alatt. Én élve be nem megyek abba a házba.”

„Dehogyan nem, ön sokat kibír; ne féljen, nem fog belehalni. El nem zárom, mert önnek sok pénze van és az én embereim szegény legények. Nem válnak el addig, míg végkép tisztában nem leszünk egymással. Azonban nem bánom, ha holnapra hagyjuk. Addig vendégem lesz ön. Lénárt kísérjék ezt az urat a vasajtóba. A kulcsot felhozzátok.”

(Folyt. követc.)

Jeruzsálem a nagyhét alatt.

Az „Igéret földének” hajdan fényes és nagyszerű székhelye napjainkban kihalt városnak tekinthető, melynek szűk és piszkos utcáin az év legnagyobb részében alig mutatkozik némi csekély sürgős-forgás. Lakóinak száma, melyet a város fénykorában mesés nagyságúnak irtak le, most alig haladja meg a 24—26,000-et kik közül 1000 vagy 1200 a különböző felekezetű keresztyen egyházak hívei, a többiek pedig müzümánok, zsidók és görögök. Hanem annál hatalmasabban megnépesül Jeruzsálem a nagy hét körül, mikor a világ minden részéből csak egy özönlenek ide a jámbor zarándokok, s azonkívül a környékbeli mohamedánok is folkerecsik a keresztyének szent városát. Ama lebegő népesség számát, mely husvét körül Jeruzsálemet mintegy varázsütésre oly hirtelen tölti meg, 30—40,000-re becsülik.

Valóban ritka és meglepő látványt nyujtának e sokféle fajú és nemzetiségű zarándokok ilyenkor, kik a maga nemzeti, de nagybárra rongyos öltözetében, föl s alá ögyelve a szent város szűk és kanyargós, kövezetlen és szemetes utcáin, alacsony bejárata, piszkos és sötét bazárjaiban s pusztulásnak indult régi templomaiban. A város körfalain kívül, főleg a bethlehemi kapu előtt, egész karavánok táboroznak buzgó keresztyén zarándokokból, kik durva sátrakkban ütnék tanyát a szent emlékü és nagy multu, de annál szomorubb jelenü város közelében. Így husvét körül naponként láthatni a férfiak, nők és gyermekek hosszú csapatai a mint Jeruzsálem felé közelednek, fíradtságos és a legtöbbször nélkülözésekkel teljes utazást téve idáig Oroszországból, a Duna-fejtelemségekből, Rumeliából, Örményországból, Szíriából, a Jóniai szigetektől, Olasz-és Görögországból, sőt még Abyssziniából és Egyiptomból is.

E nagybárra görög hitü keresztyénekben ugyancsak nem igen látszik meg, hogy a XIX-ik század szülottei. Oly vakbuzgók ma is, a milyenek a római katolikusok lehettek a középkor legsötétebb századaiban. Teljesen meg vannak győződve a felől, hogy a jeruzsálemi zarándoklás legalább egyszer életökben mulhatatlanul meg kell tenniök. Rendesen családostól indulnak el ama hosszú és fíradtságos utazásra,

s egyszersmind némi csekély árucesomagot is hoznak magukkal, melyet a szent városban szoktak eladni. Az uton, a hajókön, a vendéglőkben mindenki csolja, lopja őket, a tengeri betegség megviseli, a szárazföldi ut elesigázza, éheznek, szomjaznak, pusztulnak és gyakran megesik, hogy egész karavánok a kóbor beduinok hatalmába kerülnek. Van ilyenkor sirás-rívás és fogaknak vicsorgatása. Bizon egy ily utazás tömérdek pénzbe és időbe kerül. Néha tiz-husz évig dolgozik a jámbor hívó, hogy e zarándoklást megtehesse. Egy-egy keresztyén család néha egész élete keresményét elkölti Jeruzsálemben. Mert a szent városban korántsem ér véget a szegény zarándokok zaklatása és költsége. Mikor a görög hitü zarándokok a bethlehemi kapuhoz érnek, a bejuthatásért fejéknél négy parát fizetnek. Azután a saját hitteleketökhöz tartozó zárdákban keresnek szállást, hol kapnak is, de nem ingyen, hanem oly kegyetlen árákért, hogy a szent vendéglátást a leggazdagabb zarándok sem állja ki 48 óránál tovább, mikor aztán kénytelen a város müzümán lakóihöz menekülni szállásért. Fizetnieök kell a zarándoknak Jeruzsálemben minden lépésnyomon: mikor a városba érkeznek, mikor a szent sir templomába lépnek, mikor a többi szent helyeket fölkeresik. s végre mikor a városból eltávoznak. Bizon igazán vezeklés a jeruzsálemi zarándoklás!

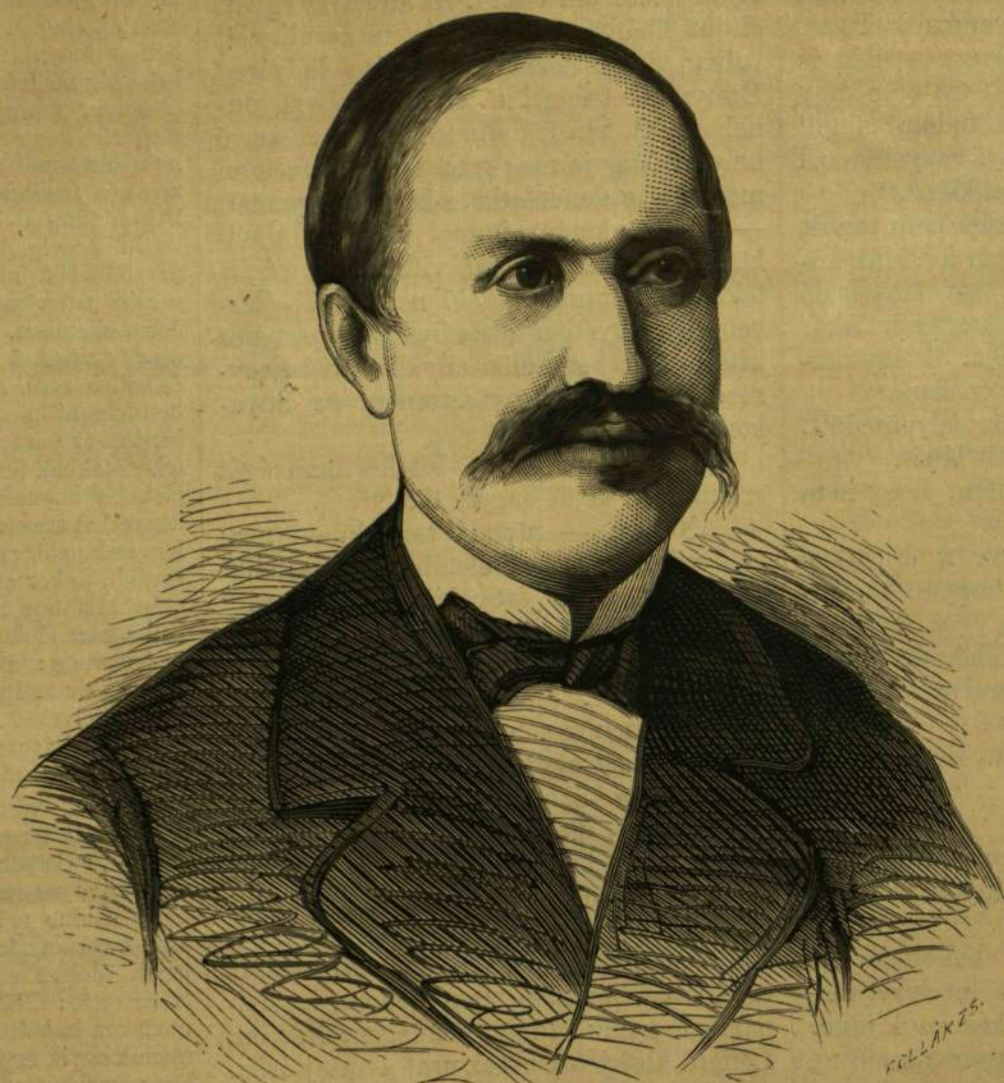
E sok vesződséggel járó szent vándorlás czélpontját természetesen a Kalvária-hegy és a szent sir kápolnája képezi. Mindkettő ugy el van rejtve nagyobb és díszesebb épületek által, hogy kalauz nélkül alig lehetne rájuk akadni. Egy francia utazó következőké írja le a benyomást, melyet reá a szent sir templomának első látása tett: „Sáros, köveces és alig járható utcákon haladtunk fölfelé. A szent sir templomának egyik régi kapuja előtt nyomorult, piszkos vásártér terült el. Távobbb, egy boitv alatt olvasókat, keresztekét, érmeket s más effele szent dolgokat árulnak; egy kis kerülő után ismét bolthajtás alá, onnan sötét utvesztőbe jutunk, melyből néhány lépcsőfokon lefelé kell haladnunk (mert a templom a körülbe emelkedő házaknál jóval mélyebben a föld színe alatt fekszik) s ekkor kis négyzetü térre érkezünk, mely épen e pillanatban szufolásig tele van görög hitü zarándokokkal, kik szegényes árukat (szöveteket, szappant, olvasót stb) a földre kiterítve kínálgatják az ajtatoskodóknak. Ez a szegényes külsejü és belsejü kis tér képezi a templom előcsarnokát. Teljesen kimerülve és kifáradva, bosszankodva s egyszersmind kellemetlenül is érintve a nem remélt sok ide s tova bolyongás, tolongás és tisztálás által, melyeken ide érkezésemig keresztül kellett mennem, boszusan kérdeztem kalauzomtól, hogy miért nem vezetett mindjárt egyenesen a templom főhomlokzatához és bejáratához? Azt felelte, hogy a templomnak nincsen más homlokzata és bejárata ezenkívül, mely előtt most állunk. Az igazat megvallva, ez sem nagyon rut, de mennyire áll attól, melyet képzelteünkben alkottunk magunknak!”

Nagobbik rajunk a szent sir e templomának imént leirt előcsarnokát és főhomlokzatát tünteti föl. A templom belsejéről jövő alkalommal fogunk bővebben szólni.

A milyen kihalt Jeruzsálem máskor, épen oly élenk, mozgalmas élet folyik benne a nagy hét alatt. A város tele van ilyenkor zarándokokkal, kik folytonosan jönnek és mennek, hol nagy csoportokban ajtatosan éneklő és imádkozó menetet képezve, hol egyenként vagy kisebb csoportokban járhalva föl s alá az utcákon. A szertartások már a virágvásárnapot megelőző szombat estéjén megkezdődnek a „szent helyek birtokba vételének” szertartásával, melynél a római katolikusok kis csapata viszi a főszerepet. Azután virágvásárnaptól egészen husvét vasárnapjáig a szertartások és szent menetek szakadatlan sorozata tölti be a hét összes napjait. Husvét vasárnapján szintén csaknem kizárólag római szertartásu keresztyének imádkoznak a szent sir templomában. A görög hitűek ilyenkor már szét vannak széledve a városban és környékén, a Josaphat völgyében, honnan Bethlehembe és a Jordán partjaira igyekeznek: rájuk nézve a szent hét a „szent tűz meggyújtásának ünnepevel” véget ért. De azért nem távoznak el Palaestinából, a nélkül, hogy zarándoklásuknak holmi kézzel fogható bizonyítékát ne vinnék haza magukkal. Ők ugyanis a jeruzsá-

lemi görög papok által írott bizonyítványokat állítottak ki maguknak ott létekről. Sokan pedig tú és lőpor segélyével karjaikra vagy mellőkre tättoviroztatják a kereszt és lánzsza alakját s az Údvözítő és szűz Mária neveit.

Mikor a szent földre zárandoklók hazájokba visszatérnek, többnyire a Jordánt is utjukba ejtik, hogy habjaiban megfürödjének. „A görög hitű keresztények hazatérő karavánjai a Jordán partjait a folyó egész hosszában ellepik” — írja a fentebb idézett francia utazó. — „De a legtöbben a folyó ama pontja felé igyekeznek, hol Keresztelő szent János Krisztust megkeresztelte. E hely körülbelül három órányira van a Holt-tengertől s a folyam ágya itt már csaknem olyan széles, mint a Szajnaé Párison fölül három-négy mérföldnyire. Távolról örömtől ujjongó karavánokat láttunk a folyóhoz sietni. Gyorsan dobták le magukról öltönyeiket s esztelen buzgósággal vetették magukat a hullámok közé, hogy többen majdnem oda veszték a nagy sietség miatt, mely különben évenként csakugyan több emberéletbe szokott kerülni. Minden zárandok előbb háromszor merítette arczát a víz alá, mindannyiszor

IGNATIEFF TÁBORNOK.

keresztet vetve magára. A vizet nagy mohósággal itták mindnyájan, nem azért, hogy talán szomszúságukat oltás vele, hanem hogy bensőleg is megtisztuljanak általa, s ezután a pópákat vették körül, kik a hívők fejéit a szent folyó vizével meglocsolták. Azt is észre vettem, hogy a fürdő zárandokok legnagyobb része valami fehér szövetet több ízben bele mártott a vízbe; ez a fehér szövet fog nekik egykor szemfedőül szolgálni. A szegény zárandokok távol hazájokból hozták azt magukkal. Jeruzsálemben már elvitték azt a Kalvária-hegyre s megérintették vele a szent sirt; azután a szent tűz mellett is megmelegítették egykissé.”

Ignatieff tábornok.

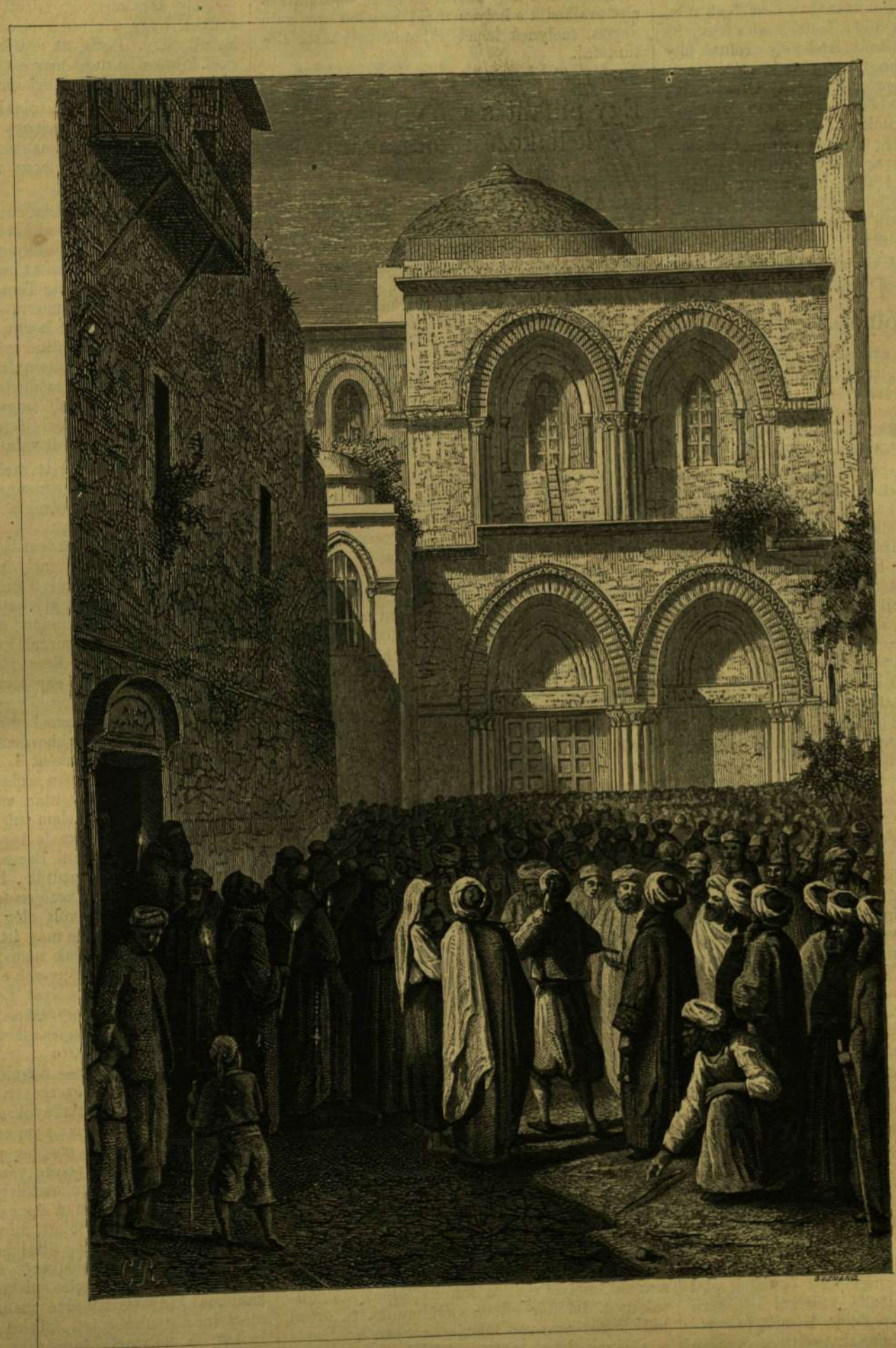
A keleti kérdés az európai nagyhatalmak közül mindeniket a maga külön szempontjai szerint érdekli. Csak az európai egyensúly szempontja közös érdek mindenikre nézve. Ez általános diplomaciai szempontból véve azonban csak egy hatalom veszedelmes Európára nézve a keleti kérdésben, s e veszedelmes hatalom Oroszország.

A miért szüksége van Angliának Gibráltarra, mint

a Földközi-tenger kulcsára, Málta szigetere, mint egy tengerészeti telepre Franciaországgal szemben s szüksége volt (legalább akkor úgy hitték) a jóniai szigetekre, melyeket azóta feladott az angol politika: ugyanazért volt szüksége arra is, hogy Törökország fennálljon. Az angol politika Indiát, az indiai utat és érdekeket védelmezte a Földközi-tengeren; e miatt félt Franciaországtól, melynek feloldala a Földközi-tengerre dűlvén, óvatosság

Franciaország és Anglia e háboruban szövetségesei voltak — de csak versenyből, mert a Földközi-tengeren akart mindenik erősödni, s ugyanez a küzdelem ma már Egyiptomban foly közöttök, mint I. Napoleon idejében, kinek egyiptomi hadjárata csakis Anglia ellen volt irányozva, hogy ez az indiai utat a Földközi-tengeren át zárassék. Most az egyiptomi mérkőzés nem fegyveres erővel történik, hanem a béke fegyvereivel. A suzi csatornát Lesseps

midőn a párisi egyezményt nyíltan félre tette s a Fekete-tengeren ismét szabadon hajózik és gyarapítja hajóhadát. Franciaország, akkori megalázott helyzetében nem tehetett, Anglia pedig nem tett semmit ellene, s a három császár szövetsége Oroszország, a német birodalom és az osztrák-magyar monarchia politikáját egyeztetvén: Oroszországnak ismét alkalma lett dolgait ott folytatni, a hol a krimi háboru előtt Mensikoff herceg felbe szakította. Csak hogy

A SZENT SIR TEMPLOMÁNAK ELŐCSARNOKA JERUZSÁLEMBEN.

nélkül könnyen veszélyessé válhatott volna. Ugyanez ok miatt támogatta Törökországot Oroszország ellen, mely évtizedekről évtizedekre folyást szállt alább a Fekete-tengerre. Törökország támogatását Oroszország ellen a francia politika is magáévá tette az ötvenes évek alatt, midőn a dunai fejedelemségek egyesítését keresztül vitte ugyan, de egyszersmind segített Angliának Oroszországot kiszorítani a Földközi-tengerről a krimi háboruval.

és a francia pénzücs készített; az egyiptomi alkirály részvényeit Anglia vette meg épen a jelen évben, míg a legutóbbi egyiptomi kölcsön által ismét a francziák kerültek felül, mert magokhoz kötötték az alkirály és országa érdekeit. Felváltva ült diadalt és szenvedett vereséget egyszer az egyik, máskor a másik nemzet politikája.

Oroszország, a krimi háboru után csakis 1870-ben szabadult ki kényszerű helyzetéből,

most békés uton dolgozik, mint a zultán barátja és pártfogója. Régebben, mikor Angliát úgy tekintették, mint Törökország barátját és pártfogóját s Oroszországot, mint a porta halálos ellenségét: az angol követ szokta adogatni azokat a jó tanácsokat, és hol szelidebb, hol erősebb lezárásokat a szultánnak és kormányának. Az utóbbi évek óta azonban, különösen a Fekete-tenger ügyében tartott konferencia óta, e helyzet lényeges változást szenvedett. Anglia meg-

A MONTE PINCIO SÉTÁNY RÓMÁBAN.

gyok képes reá. A fáradság, a kétségbeesés egészen megtört.

— Szobádba akarsz-e menni, pihenni?
— Igen, igen! Majd holnap...
— Jer hát —

Nem végezte be mondatát, megállt kissé, mintha a nevet keresné, melylyel befejezze azt, de melyet még nem tudott.

— Nadia, — egészíté ki a leány, kezét nyújtva az ifjunak, ki őt testvéreül fogadta.

— Jer hát Nadia, — mondá ez, — s számitás tartózkodás nélkül bátyádra, Korpanoff Miklósr.

S ezzel a leánykát a számára kibérelt kamrába vezeté, mely az első helyi szalonból nyílt.

Strogoff Mihály visszatért a fedélzetre, s az utasok közé vegyült. Szeretett volna hallani valamit tőlök, a mi az ő utazása irányával s céljával összefüggésben lehetett. De a beszélgetés az egyes csoportok között bár halkán és vontatva, csupán érdektelen s közönyös tárgyak körül forgott. Talán nem is volt mit mondaniok; talán a parancs és tilalom hatása alatt a rémület zárta le ajkalkat; vagy azt is föltehették,

hogy a hajón, álrubában a rendőrség közegei is lehetnek, kik a beszélgetést szemmel tartják. Strogoff Mihályt senki sem ismervén köztöttek, ámbar egy ártatlan kereskedelmi ügynök képében utazott, némelyek előtt gyanus is lehetett, s nem egyszer vette észre, hogy a beszélgetést félbeszakítják közeledtére. Neki pedig sem kellett jobban őrizkednie, mint a feltűnéstől, s attól a gyanútól, hogy valami más rejlik benne mint Korpanoff Miklós, a kereskedelmi ügynök.

De ha ez oldalról nem tudhatott meg semmit, annál jobban meglepte egy beszélgetés, melyet két szembeötölő idegen utas, orosz nyelven ugyan, de feltűnően idegen kiejtéssel folytatott, kik, úgy látszik, éppen nem igyekeztek titkolózni s hangosan és fesztellenül folytatták beszélgetésüket.

Kis eleven beszéde ember volt, a melyik a szót vitte, míg társza tartózkodóbbnak látszott, bár nem kevésbé volt határozott nyilatkozataiban.

— Hogyan, őnt itt találom, e hajón, tisztelt kollega, — kezdé amaz nagyhangon — őnt a kivel Moszkában, majd Nisni-Novgorodban találkoztam! Ugy látszik ön mindenüvé kísér engem!

— Kisérni? egyáltalában nem. Én őnt megelőzőm, ön van nyomomban.

— Vagy talán egy arezonban haladunk, lépést tartva egymással mindenütt. Legyen. Egyelőre hát legyünk uti társak, míg majd vetélytársak leszünk.

— Ellenségek inkább.

— Legyen. Annál szükségesebb, hogy egymással tisztában legyünk. Ön is Permbe megy — mint én?

— Mint ön.

— S valószínűleg Jekaterinburgnál akarja

átlépni az Ural-vonalat, a hol legkönnyebb át-menni a hegyeken?

— Ugy van.
— Ha pedig a határt átléptük, akkor Sziberiában vagyunk — vagy is a lázadás közepette.

— Ugy van.
— S akkor azt mondjuk: Kiki magának. Akkor ismét csak vetélytársak leszünk.

— Inkább ellenségek.

— Legyen. En addig is megsürgönyöztem a hugomnak, még Nisni-Novgorodból, a kormányzósági rendelet teljes szövegét.

— Azt tettem én is a Daily-Telegraph-nak.

— Bravo, Mister Blount.

— Igen helyesen, Monsieur Jolivet.

Strogoff Mihály, a nélkül, hogy azok csak ügyet is vetnének reá, végig hallgatta a két újságvadást, kik — bár egészen más célból — éppen azon az uton jártak, a melyet ő követett s így könnyen megsejtette, hogy utjában lesznek, vagy éppen veszélyesekké is válhatnak reá nézve. Föl is tette magában, hogy szemmel fogja őket tartani, a nélkül, hogy elárulná magát előttök.

(Folyt. követték.)

A JORDÁN VÍZÉBEN FÜRDŐ ZARÁNDOKOK.

Egyveleg.

— **Áprilifréai.** Egy amerikai hetilap újdonsága következőleg üdvözi a kikeletet: „A hó eltűnt, a lepkék ismét repkednek a mezőkön s a tavaszi madarak vidám dalokat zengedeznek kora hajnalról késő estszürkületig.” Azután a következők utóiratot teszi hozzá: „P. S. Valamivel több hó és jóval kevesebb pillangó és madárdal, mint pár nappal ezelőtt. A tavasz e hírnökeiről mindaddig nem fogunk többet írni, a meddig meg nem győződhetünk a felől, hogy üzletüket szolidabb és maradandóbb alpra nem fektették.”

— **Czimgazdagság.** Athole herceg, a skót Murray-család ez idő szerinti feje, még csak 36 éves fiatal ember s már is egy hercegi, két marquis-i, öt earli, három viscount és tizenkét bárói cím tulajdonosa. Összesen tehát 23 ezime van — hatalm több, mint az egész Nagy-Britannia bármelyik nemes emberének.

— **Disraeli mint szónok.** A jelenlegi angol miniszterelnököt a legutóbbi két nemzedék legjobb, legügyesebb és leghatasosabb parlamenti szónokának tartják, kit sokan szeretnek utánozni több-kevesebb szerencsével. A legtöbb szónoklata, ide értve

a legfényesebbeket is, csak ritkán tartott husz percznél tovább. Valamelyik angol kiszámította, hogy az ó-testamentum angol fordítása mindössze csak 5642 különböző szó felhasználásával készült; Milton összes költeményeinek megírásánál csak 8000 szót használt, Shakespeare pedig csak 15,000 szóval élt összes drámáinak megírásánál. E számokból az a tanulság, (s ez alkalmazható a mi szónokainkra is), hogy a ki nyugany tárgyról két hosszu óráig tud beszélni, a felesleges ismétlések és szószaporítások súlyos vádját méltán vonja magára.

— **„Az 1873-iki és 1874-iki budapesti építkezésekről.”** Kőrösi József által kiadott statisztikai műből megemlítjük, hogy a lakház-építkezések száma 1873-ban 451-re, 74-ben 219-re ugrott. 1871-ben a lakház-építkezések száma 407-et, 1872-ben 453 tett s így a 73-ki évben esőkénen mutatkozott. Legtöbb lakház épült a legutóbbi öt évben a Terézvárosban, legkevesebb a Lipótvárosban. Magasság tekintetében volt az újon épült lakházak közt 1873-ban földszinti 80, egyemeletes 44, kétemeletes 34, háromemeletes 40, négyemeletes 8, — 1874-ben földszinti 45, egyemeletes 25, kétemeletes 18, háromemeletes 27, négyemeletes 18. A Pesten fölt lakház-építkezési költségek 1873-ban 15 millió 329,167 frt, 1874-ben kilencz millió 480,599 frtra rugtak. Egy-egy négyszögöl beépítése

1873-ban átlag 514 frt, 1874-ben 539 frtba került, a belteki házaknál pedig 1873-ban 549 frt, 1874-ben 559 frt költségre került. Budán 1874-ben összesen 1.216,025 frtot fordítottak építkezésekre, s itt egy négyszögöl beépítése került földszintes házaknál 105 frtba, egyemeletes házaknál 218 frtba, négyemeletes házaknál 1174 frtba.

— **A föld legnagyobb városainak népessége.** Kiszámították, hogy a jelen év közepén London lakosainak száma 3.489,428 leend. A londoni „Public Opinion” a következő adatokat közli a föld legnagyobb városainak népességéről: Párisnak van 1 mil. 851,792 lakója; Uj-

Yorknak 1.046,000; Berlinnek 980,000; Philadelphiának 800,000; Bécsnek 676,791; Nápolyknak 451,000; Brooklynknak 450,000; Hamburgnak (környékével együtt) 370,000; Budapestnek 300,000; Amsterdammak 286,932; Rómának 256,153; Borozlónak 225,000; Turinnak 217,806; Alexandriának (Egyiptom) 212,034; Koppenhágának 199,000; Brüsszelnak 188,264; Münchennek 185,000; Florencznek 176,000; Rotterdammak 129,239; Hágának 97,565; Christiániának 75,000. Ez összehállítás annyiban hiányos, hogy Ázsziának egy milliónál több lakóval bíró nagy városai (Yeddo, Peking, Nanking, Canton, Calcutta, Bombay stb.) nincsenek fölve benne.

— **Cincinnati városa,** melyet a yankeek Por-kopolisnak (disznóváros) neveznek, a mult évben 5.000,000 db beszózt dísznót és 10.000,000 darab sonkát szállított ki.

— **Krupp s a szultán.** Krupp a hírnevés német ágyúöntő nem rég egy gyönyörű öntött acél ágyút ajándékozott a szultánnak. Ez a küldemény azzal viszonzotta, hogy Kruppnak arany burrótszelenczét, óráts lánczot, Krupp nevének pedig arany mellőt és karpereczet küldött.

Ős Buda.

Fővárosi tárcza.

Szó a mi szó: a főváros balparti lakosságának már vérebe van oltva az ős Buda iránti kegyeletlenség. E régi meggyőződésében csak megerősített egy rövid párbeszéd, mely a minap két akkora pesti iskolás gyerek között folyt le, mint egy-egy öklöm.

— Mibe fogadjunk — mondá az egyik selypítve s könyvesomagját lóbálva — hogy nem tudod kitalálni, mi halad lassabban a csigánál?

— Hát Buda! — kiáltá a másik, szinte neheztelően, hogy ily könnyű kérdésre kellett megfelelnie.

Nem állhattam meg szó nélkül e kegyeletlenséget, mely azonfölül most már általánosság is.

— Nincs igazad öcsém. Tanuld meg, hogy a csigánál az önálló vámtérület s magyar bank kérdése halad lassabban. Kérdezd meg csak apádat!

Tiszta lelkiismerettel törhettem lándzsát Buda védelmére. Csak a roszakarat hunyhat szemet a jobbparti városrészek haladására előtt. Hogy a minap keresztül-kasul jártam kuszált utcait, föltűnő s örvendetes jeleit láttam a sokat gonyolt s rágalmozott Buda haladásának.

Két házat újra meszelték, egy harmadiknak a tetején pedig a cserepes dolgozott, a mi élénk építkezési lendületre mutat. A köztisztaság ügyében szintén nagy előhaladást tapasztaltam. A tabáni főuteza valamelyik emeleti ablakából leöntöttek egy pohár vizet, mely voltaképp az utcának levén szánya, örvendtesen tanuskodott arról, hogy már a tulparton is gondoskodva van az utcai öntözésről. Láttam aztán egy boldogult macska hült tetemét is, melyek ezuttal vagy két öllel közelebb feküdtek a Dunához, mint mikor először volt alkalmam keseregni a mulandóság e látványa fölött. E helyváltozást meg bizonyosságul kellett tekintem az elhunyt macska eltávolítására irányzott, bár egyelőre kevés sikerrel koronázott törekvéseknek. Sőt hajlandó vagyok hinni, hogy az emberforgalom magában a várban is megélenkült. Közel egy óráig tartó barangolásom közben négy egész emberrel találkoztam ott, a mi — tekintve, hogy olykor ugyanannyi idő alatt egyetlenegyvel sem találkoztam — kétségbevonhatlan jele Buda haladásának.

Ez a „status quo” igen alkalmas fölkelteni a kérdést, minő lehetett ős Buda s élete a régebbi időkben? Schams Ferencz 1822-ben megjelent, s közelebb véletlenül kezünkbe akadt könyve nyomán megfelelni iparkodunk e kérdésre.

A városrészek közül, melyek akkor is ugyanazok voltak, mint a maiak, a várban összpontosult leginkább az élet s a forgalom. A török uralom előtti időkben — s főleg Mátvás korában — szintén a várhegy képezte Buda göczhelyét. Budának egy Hunyadi Mátvás korából való látképe a várhegy gerinczét s lejtőit egészen házakkal beépítve tünteti elő, leszámítva a királyi lakhoz tartozó s többszörös falakkal körülövezett térséget.

A török uralom utáni korszakban a vár megtartotta fölényét az alsó városrészek fölött. A rommá vált, földult s leégett házak lassanként fölepültek, s minthogy a hivatalok mind ott helyezték tetek el, csakhamar meg is népesültek.

A mai „Debreczen-szálloda” irányában Pestről Budára átnyuló hajóhidtól balra kanyarodott föl a kocsit ut a várba, melynek bástyáit gróf Regal tábornok tervei szerint építettek föl az 1686-diki ostrom után. A század elején a vár négy kapuja közül a bécsin s a székesfehérvári át lükettett leginkább a forgalom, leszámítva a várkaput, mely már azért is legélenkább közvetítője volt a közlekedésnek, mivel a pesti lakosság azon át érintkezett a várral. A rizirárosi, egykor „konstantinápolyi” vagy „byzanci” kaput, meredek följárása miatt alig használták.

A bécsi kapu I. Ferdinánd korában kapta elnevezését. Régebben „zsidó-kapunak” nevezték, valószínűleg azért, mivel följárója aljában a budai zsidóság lakott. Ezt ugy, mint a székesfehérvári kaput VI. Károly építette újra, míg a várkapu számára II. József rendeletére törtek rést a bástyákon 1782-ben. Hajdan egyébiránt

nemcsak a bécsi kapu aljában, hanem magában a bécsi-utczában is zsidóság lakott. Irónk kiemeli följegyzésreméltó nevezetesség gyanánt, hogy egy régi okmány szerint az országház-utczában levő akkori Jankovics-fele ház helyén egykor Verbőczy háza állott.

A fegyvertár helyén valaha egy bekerített fa állott, melynek Buda bevétele napján egy derek magyar harezos köszönheté esodás életbenmaradását. Mikor a bész törökök már veszve látták Budát, céltalan kegyetlenséggel fölköttöttek egy fiatal magyar foglyot — *Ramocsházy* századot — az emilitet fura. Szerencsére a ruganyos ág a test sulya alatt annyira lehajlott, hogy a jancsárdiú áldozata lábaival földet ért. Több órai kinlódás után végre a várba nyomult ostromlók közül néhányan észrevették s életre hozták. I. Lipót, értesülve a szinte esodával határos megmenekülésről, Ramocsházyt budai várkapitányvá nevezte ki. Ő aztán bekerítetté az életmentő fát, s naponként térden álla mondotta előtte halálaimát.

A várnak századunk elején 228 háza volt, — egész Budának háromezere — melyek közül, a királyi várpalotán kívül, néhány maig álló főúri épület tűnt ki leginkább. A jelenlegi várpalotát Mária Terézia építette, 1749 május 13-án rakták le nagy ünnepélyességgel első alapkövét, de az időközben kitört háboru több évvel késleltette elkészülését.

A hely, melyen épült, sokáig látta Magyarország hatalmát s fényét, s sokáig legkeserűbb megaláztatását is. Itt állt valaha Hunyadi Mátvás királyi pompától s középkori finomult izléstől ragyogó lakhelye. A budai vár Mátvásig sem volt utolsó az európai fejedelmek palotái között, azonban csak ő általa lett, mint egykoru történetírók egyhangun bizonyítják, a legpompásabb fejedelmi lakhelye egész Európában. Castelli püspök és pápai követ, ki 1483-ban Budán járt, elragadtatással irt a pápának a királyi székhely fényéről s gazdagságáról, kiemelve többek között a Mária nevével nevezett templomot, mely „egész tárlháza a kincseknek s ritkaságoknak”.

Az oszlopos csarnokok s tornácokban mindenütt művészi becsú, érezből öntött mythologiai szobrok voltak láthatók. Márnyból vésett orozslánok s tigrisek a lépesfokokat őrizték. A kapuk s az egyes lakosztályok ajtóit aranyozott domborművekkel valának ékesítve. A királyi várhoz tartozó pompás kertek a mai Krisztina-város völgyét vették igénybe. Egy földött folyosó a várból a mostani ráczfürdő forrásaihoz vezetett.

S mit tett a török hódítók vandalizmusa e büszke fejedelmi lakhelyre? *Schwaiger*, ki 1576-ban megfordult Budán, siralmas képet nyujt Mátvás palotájának — romjairól. A két nagy várudvarban, hol azelőtt daliás testőrök, vitéz magyar leventék, csatlósok és lovások s a királyi fényes udvartartásához tartozó mindenféle nép sürgött — most vagy harmincz hasznavehetlen ágyú feküdt. A pompás márványlépések ki voltak törve, s az ajtók s ablakok jobbdára befalazva. A világhíru könyvtár termében elszórt kéziratok lapjai hevertek szerte. *Schwaiger* meg akarta tekinteni azokat, a mit azonban a török nem engedett meg, arra hivatkozva, hogy mindez, a mi itt van, a padisali tulajdona. Egy esinos, türhetön fontartott szobában következő, késsel falra karczott szavak voltak olvashatók: „*Isabella Regina — Sic Fata voluit.*” Az ajtó fölött még látható volt a Hunyadiak ezimere s itt-ott a fölírás is: „*Mathias Corvinus Rex Hungariae.*” Egy kétszáz lépésnyi hosszú s művészi göth czifrázatokkal borított folyosó a római terembe vezetett, melynek padlata bedölt. Por és pókháló miatt már alig voltak kivehetők az egykori ragyogó falfestmények. Egy szomszédos terem kék alapon aranyozott faragványokat tüntetett föl.

Jobb állapotban voltak a szobák egy másik lakosztályban. Ott az okosságot, mérsékletet, bátorságot, hitet, erőt, sat. ábrázoló falfestmények még jó karban voltak. *Schwaiger*nek oka volt hinni, hogy Mátvás király s szobákban lakott. Valamelyik szoba padlata a csillagos eget tüntette föl élénk szinezéssel. Ezenkívül azonban semmit sem lehetett többé fölismerüni a nagy királyi romhalmazára lett palotájából. A szép várkapunálkiből piszkos rakatárakat csinált a török. Az 1686-ki ostrom aztán alig hagyott meg követ kövön a régi palotából. . . .

Gróf *Sándor* izléses palotája a század elején természetesen sokkal inkább szembe tűnt, mint jelenleg. Schams elragadtatva szól berendezésének fényéről s komfortjáról, kiemelve főleg a nagy természet mívány-falazatával s aranyozott növényzetű tükörről, s a toskániai oszlopsortól tartott istállót, mely lovaival együtt nem utolsó nevezetességét képezte a világhírű lovagló s sportsman palotájának.

Budának összes lakossága 1821-ben 27471 lélekből állt. Akkor nehéz volt még megállapítani a lakosság számát, minthogy a hatósági összeírás csupán az adóköteles egyénekre terjedt ki, s nem foglalta magában a papságot, nemesiséget s tisztviselőket. Pest lakosságának száma ugyanakkor már *hatvanezer* volt. Buda népességének természetes szaporodásáról s kétségkívül egészségügyi viszonyairól is örvendetes bizonyoságot tesz azon adat, hogy míg 1811—1820-ig összesen 11899 ember halt meg, addig ugyanazon időtartam alatt 13061 született. E számok főleg akkor nyerne jelentőséget, ha összehasonlítjuk azokat Kőrösinek statisztikai észleleteivel, ki a f. évi népszámlálásra vonatkozólag azon megdöbbentő tényt állapítja meg, hogy Pest lakossága a születések és halálozások közti kedvezőtlen arány folytán inkább apadna, semmint szaporodnék, ha a bevándorlások nem ellensúlyoznák ezen apadást.

Habár a budaiak már a század elején is keserűen panaszkodtak, hogy a kereskedelem s forgalom mindinkább Pesten összpontosul: aránylag mégis élenkább volt ott mindkettőnek lükettése, mint jelenleg. Idegenekben akkor nem volt hiány Budán. A *Fortuna*-fogadónak a várban mindig volt utas lakossága. Oda főleg azok szálltak, kik ügyes-hajos dolgokban jöttek érintkezni a kormányhivatalokkal. Ma nem hogy fogadó, de még csak valamirevaló vendég sem állhat fön a várban. A viziváros fogadói közül az „*arany hajót*”, s az „*arany koronát*” látogatták legtöbben, a hol mindig lehetett kocsit kapni Pozsonyig vagy Bécsig terjedő útra. A Tabán fogadói közül az „*arany percz*”-ét, a „*hét válszó*”-t (maig is fonállanak), s a „*Jajóhidhoz*”-t ezimzettet tartották a legkíválóbalknak, a mi a mai fölfogás szerint persze nem jelent sokat. E fogadóknak élénk forgalom egyébiránt csak a nagy pesti vásárok alkalmával volt, midőn sok idegen átszorult Budára.

A főváros lakossága mindig s talán túlságos mérvben is adózván a gyomor kívánalmainak, nem éppen meglepő olvasni, hogy e század második évtizedében Pesten már *nyolcszáz*, Budán ellenben *kétszáznegyven* vendégő volt. Ha hozzáteszszük még, hogy a Tabánban akkor minden kapás bort mért, könnyű belátni, hogy a két városban bőven volt gondoskodva az eszem-iszom alkalmatlóságáról. Irónk meg is jegyzi, hogy nem mindannyian a kik helyeselői, egyszersmind követői is azon régi szabálynak, hogy az első pohár bor a szomszúság, a második a mulatság, a harmadik a részegség, a negyedik ellenben már az eszméletlenség számára való. Az akkori borissza nemzetség nem igen szivelté a sört. Az egyedüli sörház, mely Budán a század elején létezett, a második évtized derekán megszűnt. Kávéház összesen tizenhat volt Budán, de a pestiek már akkor is túlszámnyalták azokat berendezésük csínjére s látogatottságra nézve.

Ne legyünk azonban igazságtalanok a mai Buda iránt, midőn a régiről szólnak. Keves változott meg ugyan ott egy félszázad leforgása alatt, de a mi végre történt, az mégis rendkívül megváltoztatta a város látképet. A készülő rakpart, a lánczhíd két oldalán emelkedő palotaszéri épületek, a hegyipálya, az alagut s a várhegyre kigyózó Albrecht-út megannyi örvendés jele Buda átalakulásának. Mekkora bámulatnak rajta azok a jó öreg, kaputrokkos s tarka selyemmellényű urak, a kik mindezt álmolni sem tudták, midőn a Fortuna-kávéház asztalai mellett ülve, el-elnézték a bécsi gyorskocsiból kiszálló utasokat. Anno 1822-ben „*dilizsánsz*” megérkezése még egy kis eseménynek ért föl Budán. Most a hátulgombolós ivadéknak sem hederit többé a dübörgő mozdony vagy a zakatoló gözjárá meg szokott megerkezésére.

Milyen nagyot haladt a világ, budai „fetter” uram!

Borostyáni Nándor.

mind egyformán erős, és kellemesen alkalmazkodik az énekés minden változatához. Nincs vetélytársa jelenleg senki, kinek énekében oly szingzagdság, kinek előadásában annyi könnyűség volna, s ki a virtuozitásban annyi elegancia mellett a tartalmas előadást is szerencsésen egyesítené. Patti lyrai énekesnő, de van kellő melegsége a drámai szerepekre is. Bármit mondanak azonban föltétlenül magasztalói, e csodálatos hang a mélyebb szenvedélyek tolmácsolásakor nem forr keresztül, mert a benső melegségben kevésbé volt pazar hozzá a természet, mint más oly sok kiváló adományban. Első föléptekor „Luciá”-ban lehetett ezt észrevenni, s ki-kitűnt a „Sevillai borbély” Rozinája szerelmi ömlengéseiben is. Hanem annyi kitűnő tulajdonnal oly művésznő, mint Patti, mindig egyensúlyban tudja tartani művészi lényé összes érvényesülését. Két fölépte ápril 10 és 12-ikére esett, s a népszínház a főváros legvalószínűbb közönségével telt meg. Donizettinek annyira ismert s már nem is szeretett „Luciá”-ja édeskés dallamai hangzottak föl az első estén, fölfrissülve Patti ajkain, mely az örülési jelenetben a hangok legszeszélyesebb arabeszkjeit szötte-fonta egybe. Az egész előadás hatása azonban jóval kisebb volt, mint a második vendég szerepléskor, mikor olasz vendégeink művésze mellett Rossini vidoran enyélő, pajzán kedélyű szelleme is megjelent. Patti Rozinája kitűnő alakítás; élénk, csintalan és bájos. Taposk szaktitokait meg minduntalan játéka és énekét, s a zenelecke alatt előadott Arditiféle „Keringő” és Eckert-féle „Viszhang” (noha egyik sem valami jeles műtermék) után alig akart véget érni a tapsvihar. Első föléptekor is kapott egy babérkoszorút, de most egymást érte a sok koszorú és pompás ibolya-bokrétá. Mig „Luciá”-ja jelentékeny kihagyásokkal adott elő, mert a bassista szerepre gyöngeszéri énekesik volt, addig a „Sevillai borbély”-ban oly részleteket mutattak be, melyek eddig ismeretlenek voltak előttünk. A nagyhirű énekesnő mellett a „Luciában” Nicolini erőteljesen csengő tenorja, s művészi előadása tűnt föl. Padilla baritonista szintén a művészek javából való, de hangja némely részéből hiányzik már az egyenletes erő. A „Sevillai borbély”-ban a Figaro fürgesége is nehézkese esett neki. A második előadások hallottuk a párisiak híres tenoristáját, Capoult is (Almaviva), kinek hangjában noha sok megtörtés van, de előadásban most is művész. Zucchini jó humorral ábrázolta a vén Bartolot, shumorából juttatható volt a don Bazilio ábrázolásának is, a különben erős basszus hang Jametnek, kiről sajnáljuk, hogy „Luciá”-ban nem ő énekelte a nevelőt. Az olaszok mellett a népszínház tagjai közül kis szerepekben segítettek: Szilái Emilia, Darai Karolina és Kápolnai, tördélve az olasz szót. A kar magyarainak énekel, s elég jól viselte magát, ugyszintén a zenekar is, mely gyorsan betanulta a ráeső részt. Patti és társai már visszatértek Bécsbe. Az első előadások a népszínház 10,746 frtot jövedelmezett, a második előadások néhány százzal még többet. Ez összeg Merelli impressariot illeti, ki egy-egy előadás után Rákosi népszínházi igazgatóknak a rendes napi költségeken kívül 1200 frtot fizetett. Patti két fölépteért 10,000 frankot, Nicolini egyért 2500 frankot kapott. Az olasz társulat többi tagjai aránylag csekély fizetést húznak.

— **A nemzeti színházban** Perotti tenorista folytatja vendég szerepeit, a közönség jó fogadtatása mellett. E hó 11-én pedig „Hunyadi László”-adta elő, hogy az olasz művészek magyar operát is hallhassanak. Meg is jelentek ezek (Patti Adelina férjével, De Caux marquisval együtt) s érdeklő kísérték az előadás folyamát, melyben leginkább Benza Ida drámai szerepe és Ellinger hatalmas hangja tűnt ki. — Az operának jövő hóban ismét *Donadio* k. a. fog vendég szerepelt.

— **A népszínház igazgatósága** szerződtette Tamássit, kinek hiánya élénken érezhető volt a népszínházban. E hó 16-ikán lép föl először „A tündérlak”-ban.

Közintézetek, egyletek.

— **A magyar tud. akadémia** e hó 10-kén tartott összes ülésében elhatározta, hogy Deák emlékéért 877 január 28-án, a nagy hazafi halálának évfor-

duló napján fogja megünnepelni, az emlékbeszédet Csengerly Antal tartja, s egy alkalmi dícs-költeményre száz darab arany pályadíj tüzetik ki, melynek beküldési határideje 1876 okt. 17-ike. e jutalom a viszonylag legjobb műnek mindenesetre kiadatik. Az idei közgyűlés programját is megállapították a következők: 1. Előki megnyitói beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Emlékbeszéd Toldy Ferenc felett, Gyulai Páltól. 4. „Mátyás király könyvtára”, értekezés Romer Flóriástól. 5. Előki zárszó. Megemlítjük még az összes ülés tárgyából, hogy az akadémia 200 db aranyalvány fogja megjutalmazni legközelebb azon matematikai munkát, mely a legutóbbi években e szakmában megjelent magyar munkák közt a legjobb. Ezután az első osztály ülése következett, melyen Szarvas Gábor fejtegette a különbséget a nyelvtudomány két felekezete, aneologok és orthologok közt különösen azt, hogy nem helyes szó az, melynek akár tője, akár képzője kérdés alá jöhet s hogy egy-két hasonlóság még nem törvényesíthet szokat, szoképzéseket. Elmondta, hogy a szók változását, fejlődését, jelentőségét a régi nyelv és tájszólások tanulmányozása által lehet kideríteni. Idézett magyar szavakat, melyek a latin, görög, német és szláv nyelvekből kerültek a magyarba. Azt állította föl elvül, hogy csak teljesen tiszta, világos tőből lehet és szabad új szokat képezni. Igen sok (alkalmasint tulságosan is sok) oly szavunkat hozta föl, melyek idegen, főképp szláv szláv nyelvből valók. A *hussár* szót is idegennek, és pedig az olasz *corsar*-nak tartja. A szó-alakulás fokainak kimutatására szerinte a tájnyelv és a régi nyelv emlékei az eszközök. E szó „*hald*” ismeretlen értelmű volna, ha a göceji tájszó nem kettődnék mondaná ma is, a mi a hét kettő napját jelenti. Az „*esztendő*” régi nyelvméleinkben így fordul elő: „ezten idő” (dies anniversarius) s többször olvasuk: „eszen nap”, a miből a látszik, hogy az „*eszen*” külön szó. A „*társ*” szó szláv eredetű. Több helyen előfordul e kifejezés „*társzeker*”, „*tárház*” s a „*tár*” régi szótárakban „*teher*”, „*élelem*”, „*kincs*” stb. szókkal van értelmezve. Az ő-szláv nyelvből „*tovar*”, „*tavar*” = teher. E kettőt t. i. a tovar és teher Szarvas ugyanazon szónak állítja. A „*társ*” szó „*tovaro*” alakban jött át hozzánk s a változás magyarázatán felemlíti a regestrum = lajstrom, pulger = polgár, huldol = hódol, gyilkos = gyolkos (dolch) stb kölcsönzött szók alakváltozásait. Az „*uleza*” a szláv „*ulitz*”-ből való, s egy régi iratban csakugyan „*uleza*” gyanánt is van írva.

— **Az akadémiai kör** vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését Csengerly Antal elnöklése alatt. Arany László igazgató felolvasta évi jelentését, melyből kitűnik, hogy a múlt évi bevétel 6600 frtot tett, s a tagok száma jelenleg 209. Az akadémia iránti tartozásból ismét nagyobb összeget róttak le. A választmány a tavalyi maradt, kivéve, hogy Toldy Ferenc helyére Majláth Györgyöt választák meg. Jegyzőül pedig a nagyon elfoglalt Rákosi Jenő helyére Deák Farkast.

— **A szent László-társulat** május 18-án d. e. 10 órakor tartja évi közgyűlését a budapesti papnővelde földszinti nagy termében.

Egyház és iskola.

— **Perger János kassai püspök** 170,000 frtot hagyományozott az egyházmegyének: 50,000 frtot plébánosok és káplánok részére, 10,000 frtot elagott papok nyugdíjalapjára, 20,000 frtot Kassa, Bártfa, S.-A.-Ujhely és S.-Patak női zárdáinak, 10,000 frtot Eperjesen létesítendő leány-tanodára, 4000 frtot a kassai kath. praeparandiának stb.

— **Deák emlékére** Hunyad megye bizottmányi gyűlése négyezer frtnyi alapítványt tett a dévai reáliskola javára.

Mi ujság?

— **A királyi párt** májusra Budapestre várják s a várpalotában már hozzá is fogtak az udvar elfogadásához szükséges előkészületekhez. Az udvar most nagy személyzettel érkezik le, s a delegációk ülése alatt a budai várban marad.

— **Adakozások.** A király a sárosmegyei Zboró községnek, hol e hó 7-én 262 lakház, több emberélet

és házi állat lett a lángok martaléka, 500 frtnyi segélyt küldött; a *godóllói* történelmi és régészeti muzeum egyesületének pedig 300 frtot ajándékozott. — **Bonnaz** esanádi püspök ötezer frttal járult a szonnyal árvízveszély elleni műveletek költségeihez. **Kovács** Zsigmond pécsi püspök újot is ajándékozott az árvízkarosultak javára, ezáltal a baranya-megyei szerencsétleneknek ezer forintot.

— **Az árvízkarosultak** javára a bécsi előkelő körök e hó 22-én és 23-án előadást rendeznek a vig opera házában. Nagy előcsoportozatokat mutatnak be, s a jövedelmet a magyar és ausztriai árvízkarosultak közt osztják meg.

— **Műkincsek és történelmi emlékek kiállítása.** Az árvízkarosultak segélyezésére május első napján érdekes kiállítás nyílik az akadémia palotájában levő országos képtár termében. Gr. Zichy Ferencné urhölgy elnöklése alatt alakult meg a bizottság, mely most fölszólítást intéz mindazokhoz, kiknek birtokában műtárgyak és régiségek vannak, hogy ezeket kiállítás végett legyenek szivesek átengedni, s következő ezim alatt ápril 20-ig beküldeni: a magyarországi iparműkincs és történelmi emlékkiállítás átvétel bi zottságának, Budapestben, a m. k. tud. akadémia palotájában. Kiállításra alkalmas tárgyak: mindennemű *ékszerek, boglárók, billikomok, díszfegyverek, díszszekrények, órák, csipkék, hímzések, zászlók* stb., melyek akár műbecsök, akár történelmi értékök következtében figyelmet gerjeszhetnek; továbbá történelmi nevezetességű egyének hiteles arcképei, sévresi, meissenii, bécsi vagy egyéb külföldi porcelánok. A tárgyak átvételére, Trefort agoston vall. és közokt. m. kir. miniszter elnöklése alatt Rómer Flóris, továbbá Szapáry Gyula, Szapáry István, Khuen Hederváry Károly, Dessewffy Aurel grófok és Radvánszky Béla báróól egy külön albizottság alakult, mely a tárgyak biztossága s minden kártól való megóvása felett örködni van hivatva. A kiállítás két vagy három hétig tart, s kétségtelen, hogy a magánosok birtokában levő műtárgyak e bemutatása nagy érdekű lesz.

— **A margitszigeti hid** ugyan már át adva a forgalomnak, de az árvíz miatt az ünnepélyes megnyitás elmaradt. Az ünnepélyről pedig nem akarnak lemondani, s e hó 30-án is tartják.

— **Széchenyi halálának** évfordulója e hó 8-án volt, s gyászmisével ülték meg a belvárosi plebánia templomban. Néhai Török János intézkedett végrendeletileg, hogy 40 frt évi kamatjából e nap gyászmise mondassék minden évben, s arra a tud. akadémia is meghívassék. A meghívás azonbanai mind tavaly, mind pedig az idén elmaradt.

— **Latin gyász-vers Deák halálára.** Zagrábból. Deák Ferenc halála a testvér Horvátországban is fájdalom visszhangot ébresztett. A horvátok részvétének, a többi közt, egy évtizedek óta köztök lakó s ott már egészen meghonosult hazánkfia, dr. *Molnár* Antal nyugalmazott zágrábi jogtanár és királyi tanácsos, egy sikerült latin ódában adott kifejezést, mely a latin classicitás mezében valódi hazafias érzelmeket fejez ki. Ez óda a horvát körökben nagy elismeréssel találkozáván, azt a horvát bán saját költségén kinyomatva s belőle néhány disz példányt a királynak is felajánlotta. Az ósz szerző, lapunknak régi barátja s hű olvasója, nekünk is szives volt egy példányt küldeni művéből. Levelemben, melylyel azt kisérté, melegen emlékszik meg Deákról, kinek személyes ismeretségével, sőt barátságával is dicsékedhetett. A tiszteletet érdemlő agg férfiú, ki a horvát-magyar békeesség megtestesült képviselője, a Száva partján is megőrizte magyar szívét; meg kegyeletét a haza érdekei, jogai s nemzetisége iránt.

— **Jókai Mór** jelenleg Olaszország északi részeiben utazik. Készülő regénye „Egy az isten” némely részének színhelye Lombardia lesz, e végéből a helyszínt is kívánta ismerni, s vagy két hétig maradt ott. Új színművet is fog írni: „A vaskézű királyné” címmel; ez a királyné a Róbert Károly neje, kinek négy ujját vágta le Zách Felicián.

— **Hoffmann Pál** egyetemi tanárt a párisi „Société de legislation comparée” levelező tagjává választá az elhunyt Horn Ede helyébe. *Krassay Jenő*, lapunk munkatársát, ki nem régiben a kormány egyik pályázatán 600 frt jutalmat nyert rétmivelési munkájával, a bécsi cs. kir. földtani intézet, mely-

nek egy a magyar alföldre vonatkozó szakmunkát küldött be, levelező tagnak választotta meg.

— **Az árvizek.** A Duna valahára visszatért rendes medrére, s e hó 12-ike óta a fővárosi esatornakák sem szivattyúzzák többé. Hanem a *Tisza* borzasztó dülárai még a legközelebbi napokban is tartottak. Ma ugyan már általános apadást jelentenek, de az óriás kiöntések elvonulására hetek kellenek, s a szilaj hullámok egyre fenyegetik a töltéseket. A Mírhó-gát átszakadása következtében a Nagy-Kunság nagy része víz alá jutott, s Karczag és Kisujszállítás közt a tiszavidéki vasuton több nap óta megakadt a közlekedés. *Szegez* százezer frttal többet költött védelmi munkálatokra s lankadatlan erőfeszítése meg is menté a várost. Kiss Dávid ottani kereskedő, tekintetbe véve a város szorult anyagi helyzetét, 50,000 frt kölcsönt ajánlott föl. A Tisza mentében még most felsorolhatatlanok a károk. Dusan termő földek és szép vetések fölött hullámlék a szennyes víz, mely annyi ezek munkás törekvését és vagyonát semmisítette meg.

— **Budapestől Párisba** már elindult tavaly lóháton Salvi Pál, híres lovas, de közel ezéjához lovának baja támadt. Salvi ur most újra vállalkozik a hosszas lovaglásra s e hó 28-án indul meg. Lova tősgyökeres magyar mén, s Salvi e vállallattal azt akarja bebizonyítani a világnak, hogy a magyar paripa ügyes bánásmóddal mellett bátran versenyre kelhet az arab vérel.

— **Tűzgolyó.** E hó 9-én esti 9 órakor Eperjes fölött egy tűzgolyó vonult el, mely a láthatár fölött nagy durranással szétrobbant és számos tüzes darabban hullt szerteszt. Valószínű, hogy a három szomszédos megye területén szóródott szét, s azért Pulszky Ferenc muzeumi igazgató fölkeri a hatóságokat, lelkészeket s általában mindenkit, kiknek a meteorhullásról vagy a meteoritok leeséséről tudomásuk van, sziveskedjenek tudósítani a nemzeti muzeum igazgatójával.

— **Az ál-Wesselényi,** a hirhedt Balla Gergely, kinek bünpöre oly feltűnést ébresztett, meghalt a munkási fegyházban.

— **Adakozás az árvízkarosultak részére.** VI. közlemény. A Vasárnapi Ujság szerkesztőségéhez beküldétek:

A gyűdi zárdá részéről 5 frt. — Nagy-Csányból Pinter János tanító gyűjtése 3 frt 40 kr. — Vajtáról Bajó Károly fer. lelkes gyűjtése 8 frt 20 kr.

A V-ik közlemény összege 16 frt 60 kr.

Eddig begyűlt összesen 410 frt 90 kr. és két db arany.

Halálozások.

Ghyezy Gyula, a budapesti ügyvédi kamara elnöke s a fővárosi ügyvédek egyik legjelesebbike, tudógyuladás folytán, f. hó 8-án meghalt. Temetése e hó 11-én a főváros minden körének élénk részvéte mellett történt meg. Az ügyvédi kamara testületileg jelent meg, s ott voltak a bíróságok tagjai, a fővárosi hatóság képviselői s a honvédtiszt kar számos tagja, köztök Pongrác tábornok. Az egyházi szertartást Simon lipótvárosi plébános végezte. A koporsó után, melyet számos koszorú fűdött, az elhunyt legközelebbi rokonai haladtak, élükön Ghyezy Béla honvédezredessel. Künn a temetőben Funták az ügyvédi kamara alelnöke mondott gyászbeszédet.

Ill. Hincz György, a kolozsvári ágost. hitvallású egyház első papja, városi képviselő, a kolozsvári szabadalvó párt elnöke, az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányának s több tudományos és

Szerkesztői mondanivaló.

— **Az én lakásom.** Jó hang. S itt ott segítve rajta egy kisse, meg is állhatna az egész. Alkalmas időben tán felhasználhatjuk.

— **Bűnhődés.** Furcsa kis mese ez, melyből lehetett volna valamit csinálni. De nem így. Nem értjük, mitől *sül holtra* a holló a mese végén?

— **Népdalok I—V.** Cseng-bong bennük egy kis nóta-féle; látszik felesillanni valami dallesme csirja is; de aztán igazi dallás, sem tartalma, sem alak tekintetben nem bír kikerekedni egyik sem.

— **Merengő László.** Bátorságát miért bírálják szigorúan? Fiait pótlák bátrak szoktak lenni, zsenégek beklüdesével; ámbar ehhez tulajdonképp valami nagy bátorság nem is kívántatik: a papir túrlesme s a posta elvisz mindent. Beküldött verse nines minden izlés nélkül. Tehetségéről, mely egészen fejletlen még, alig ítélhetünk; de annyi látszik, hogy nem égen őrés zengemény, sem badar hőbort, a mit ír. Ígykeznek tehetségét önálló alkotás, izlését nagy példányok után kifejtési s egy év múlva keresse föl ismét.

— **Gyöngyfaly.** Verskészletéből nem kérünk. Mert ha a szemenedtetje is ily gyarló, őrés, — milyen lehet még az, — és így tovább? —

— **Csak szíjátok.** Nemes érzelm s igaz fájdalom szól belőle; kár hogy nem tud költői hangulata olvadni föl. E részben csak az utolsó strófa a szerencsés kivétel, mely költői is; de a három első prózáját az nem felel, teti. Sajnáljuk, hogy az egész nem sikerültebb.

— **Nagy-Bánya.** A társalpok berendezésében életbe léptetett változtatást magunk is hasonló okokból láttuk észszerűnek, de ezt úgy fogjuk észkölni, hogy a politikai rész ez által semmi rövidséget ne szenvedjen.

— **Miskolc.** L—i. Patti arcképe a „V. U.” 1874. évi 15-ik számában jelent meg.

Előfizetési felhívás

VASÁRNAPI UJSÁG

POLITIKAI UJDONSÁGOK-ra.

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése márczius hó végével lejárt, fölkerjük, hogy mielőbb sziveskedjenek megújítani megrendeléseiket, nehogy az új évfolyam kezdetén az előfizetések összetörölódása vagy elkésése miatt késedelem álljon be a lapok küldésében.

Előfizetési föltételek:

Postai szétküldéssel vagy Budapesthez hordva a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt

Negyedévre 3 ft.
Félévre 6 „

Oszipán a Vasárnapi Ujság:

Negyedévre 2 ft.
Félévre 4 „

Oszipán a Politikai Ujdonságok:

Negyedévre 1 ft. 50 kr.
Félévre 3 „ — „

■ Az előfizetések legzélszeribben postautalvány által eszközölhetők.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok

kiadó-hivatala (Budapest, egyetem-utca 4. szám).

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós.

(L. Egyetem-tér 2. sz.)

Nyilt-tér.*

Van szerencsém a t. cz. budapesti és vidéki közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **fogorvosi atelierelem a Hungaria szálloda** II. emeletén 57. és 58-ik sz. alatt megnyitottam, a hol is f. hó 25-ig maradok; május 1-től kezdve pedig állandó lakásom a **váczi és kishid-utca szögletén a vastukóhoz czimzett ház I. emeletén leand.**

Fogorvos: bikafalvi Máthé D.
Specialista fog-és szájbajokban.

Tartalom.

Ghyezy Gyula (arcképpel). — Egy ibolyaszálra, melyet a járdán találtam. — A esudálatos történet (folyt.) — Jeruzsálem a nagy hét alatt (képpel). — Ignatieff tábornok (arcképpel). — A Monte Pincio sétánya Rómában (képpel). — Egy pillantás a magyar vasutak keletkezési korszakára. — Strogoff Mihály utazása. — Egyveleg. — Meléklet: Ós Enda — Húsvéti szokások Németországban. — A hétről. — Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyletek. — Mi ujság? — Adakozások. — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti-naptár.

HETI-NAPTÁR.

Hónap és hetinap	Katholikus és protestáns naptár		Görög-ország naptár		Izraeliták naptára		Nap		Hold	
	április		április (ó)		Nisan Rosch.		két nyug.		két nyug.	
16 Vasár.	1 Húsvétfelvi.	1 Húsvétfelvi.	4 Húsvétfelvi.	22 Húsvétfelvi.	6. p. ó. p.	6. p. ó. p.	6. p. ó. p.	6. p. ó. p.	6. p. ó. p.	6. p. ó. p.
17 Hétfő.	2 Húsvéthétfő.	2 Húsvéthétfő.	5 Húsvéthétfő.	23 Húsvétfelvi.	5 11 6 50	2 2 9 40	5 8 6 52	2 34 10 60	5 6 6 53	2 59 este
18 Kedd.	3 Appollón, Eduárd	3 Ede	6 Húsvétkedd	24 György	5 4 6 54	3 18 1 9	5 4 6 54	3 18 1 9	5 3 6 56	3 36 2 23
19 Szerd.	4 Tódor	4 Tódor, Emma	7 György	25 Bajt	5 1 7 57	3 51 3 38	5 1 7 57	3 51 3 38	4 59 7 59	4 6 4 5
20 Csüt.	5 György vértanu	5 Szipitus	8 Prochorus	26 Eőjt. Joz. h.	4 59 7 59	4 6 4 5	4 59 7 59	4 6 4 5		
21 Pént.	6 Anzelm vértanu	6 Oda sziz	9 Eupsichius	27 Szab. I. perék						
22 Szom.	7 Kájus és Soter	7 Leonidás	10 Herodes							

Hold vált zásal. ● Ujhold 24-én 8 óra 15 perczkor reggel.

VASÁRNAPI UJSÁG

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: / egész évre -- 12 frt / félre -- 6 * Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG**: / egész évre -- 8 frt / félre -- 4 * Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK**: / egész évre -- 6 frt / félre -- 3 *

17. szám. — 1876. Budapest, április 23. XXIII. évfolyam.

BÁRÓ SINA SIMON.
1809—1876.

A FÉRFIUBAN, kinek arczképét lapunk mai számában másodszor veszik a „Vasárnapi Ujság” olvasói, egyik legnemesebb szívű magyar mágnás, s az európai pénzügyek egyik legnevezetesebb banküzletének tulajdonosa hunyt el. A pénzügyek emberei általánosan ismeretesek önzésükről s még Angliában, vagy Amerikában is ritkaság egy-egy Peabody, ki millióiból időként nagy összegeket von el a börze kockajátékától, hogy vele a társadalom sebeit gyógyítsa, jótékonyakat gyakoroljon, közművelődési és emberbaráti egyesületeket segélyezzen vagy alapítson, s ily czélú intézeteket teremtsen.

össze, melyeknek nagy része csak így mekkült meg az eldarabolatás vagy idegen kézre jutástól. Nincs a jelen században senki, a ki külföldi vásárlóktól akkora és oly értékes területeket mentett volna meg Magyarországot testéből, mint Sina Simon György, a jövevény fia. Midőn 71 éves korában meghalt (1785—1856) már csak Magyarországon valami háromszáz ezer holdnyi birtokot s összesen mintegy 80 milliónyi vagyont hagyott egyetlen fiára, Sina Simon Györgyre, kiből nem került áldatlan kezre e roppant gazdagság. Mig az apa csak egy vállalatnál (a buda-

pesti lánchíd építése) s a görög nemegyesültek iskoláinál néhány alapítvány tételével szerepel, mint hazafias vállalatok áldozatkész előmozdítója, vagy jótékony-ságok gyakorlója, s így inkább nagy vagyona, mint kiválóbb érdemei alapján nyerte hodosi és kizdai előnévvel a magyar báróságot: addig fia nevéhez oly adományok emléke fűződik, mely annak dicsőségét az ősi magyar főuri családokéval bátran versenyzővé teszi a közvélemény előtt. Roppant összegekre megy az, a mit közszélokra és magánjótékonyra áldozott. Félmilliót emlegetnek, a kik erre vo-

BÁRÓ SINA SIMON.

Az elhunyt b. Sina Simon a bankárok ezen nemes osztályához tartozott, s a kit jótéteményeiért, nagylelkű áldozataiért méltóbb gyász illetne: mai napság Európában is kevés ember van, Magyarországon pedig senki sincs. Ez elismerés egyhangú és általános. Jótékonyágát közügyek és magánemberek, gyakorlati irányu egyletek nyg, mint tudomány és művészet, egyház és iskola, kérve vagy kéretlenül, de mind tapasztalták. Füle mindig nyitva volt a kéré szóra, s jót tenni mindig sokkal hajlandóbb volt, mint elutasítani. Jótéteményeinek talán legnagyobb része Magyarországra esik; ez országra, mely jótéteményei elfogadásán kívül bizony kevés méltánlylattal volt iránta életében. A magyar főuri körökben, mintha csak áldozatkészégi és jótékonyági erényének ragályától félték volna, mindig valami idegenség mutatkozott iránta, s nem csekély része lehetett e magatartásnak abban, hogy a b. Sina család nem lett egészen tősgyökeres magyar családdá.

A Sina család különben csak a múlt században telepedett le Magyarországon s fiága csak három nemzedéken át volt életben. A most elhunytak nagyatya: Sina Simon György, egy rendkívül gazdag törökországi bankár, költözött először Magyarországra. Ennek fia, Sina György Simon tette a családot valódi nagybirtokossá s ugyanő emelte első rangu tekintélyre az európai piacon is a Sina nevet. Vagyoni tönkrehajtás, vagy más okok miatt eladóvá lett szép és gazdag uradalmaikat vásárolt

Erzsébet sósfürdő Budán

legjobb sikerrel használható: általános és altesti vérbőségénél (fejtájás, fulgadás, szédülés, ájulás, szívdobogás, mellszorulás) a tápcsó-, főleg a vastag belek idült hurutos bántalmáinál, szokványos, makacs székzordanál, különféle máj- és epebetegségeknél, lépdaganatnál, aranyérmél és rásztkóránál, zsrkóránál (tulságos hízá); női betegségeknél: idült méh- és petefészekbőlnél és utóbajainál, méh- és méhnyakcsatorna-hurutnál, méh- és petefészek túltengésnél (Hypertrophía); méhszájkiiragódásoknál és fekélyedéseknél; méh-előre és hátraduléseknél és hajlásoknál, valamint az említett bántalmak által okozott fehérfolyásnál, hószárendelenségéknél és nyalgofokú ivarvérséknél; méhkóránál stb.

Megnyitása májushó 1-én.
Ásványvíz-szállítás 25 üveg palackban tartalmazó ládákban történik.
Raktárak minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben „Erzsébet forrás” név alatt.
Kényelmes lakásokról és jó konyháról az igazgatóság kiválólag gondoskodik.
A közlekedés Budapestről a József-téren felállított reggeli 5-től fogva félóránkénti közlekedő kényelmes társas-kocsikkal történik.
Megrendelések szobákra és ásványvízre czimezendők: **Schwarz F. B.** Budapest, nádor-utca 9. sz. 1886
Az Erzsébet-sósfürdő igazgatósága.

Kerttulajdonosoknak és kertészeknek.
Egy újonnan feltalált **csorépkészítő-gép**, melylyel téhenágyból virágcserepeket lehet készíteni, kapható **Renelt W.** ez-előtt **Ocker és társa** mag- és virágkereskedésében Budapesten, Deák Ferenc-utca, „Angol királynő” szálloda. Egy drb ára készítői utasítással együtt 3 frt. 1877

Valódi lyoni selyem-szövetek, divatos női ruhakelmék, kész ruhák és felöltők legújabb divat szerint és tökéletes választékban **KELLER és ZSITVAY** női divat-kereskedésükben Budapesten, Szerviták épületében.

Fekete Bernát Magyarország első rendű műkereskedése és **olajszínyomatú képek** raktára ajánl beszerzés végett **acélmetsvényeket, fényképeket, szobrokat**, továbbá Európa leghíresebb festőinek eredeti tjei után **olajszínyomatú képeket** fényes arany barokk-keretben foglalva és díszesen kiállítva, igen jutányos áron és **havi részletfizetésekre.** Rendelvények hozzájárul czimezve, vagy pedig utazó úgynökeim által kéretnek tétetni. **Fekete Bernát** könyv- és műkereskedése, 1358 Budapest Dorottya-utca 3. sz.

Édeskuty L. magyar királyi udvari ásványvíz-szállító Budapesten, Erzsébet-tér 1. szám.

Természetes ásványvizek és forrástermények telepe.
Ezen régi céleg, valamint az orvos urak, egy a cz. közönség bizalmát bírván, gyors fogyasztásnak örvend, minek folytán azon helyzetben van, mindenkor friss töltést vizekkel szolgálhat.
Az ásványvizek valódisága és frissége tekintetében, a készletek a városi főorvos ellenőrzése alá vannak helyezve. 1906—7
Árjegyzékek kívánatra, ingyen szolgáltatnak ki.
A közel fekvő kellemes sétány és üzletben tett készület nagy alkalmat nyújtand az ásványvíz gyógyhasználatára, megojyozván, hogy az eddigi lehetőséget teljemen megvalósítottam.
Marienbadi-, selteri-, korintiai- és budai keserűvíz pohárszáma is szolgáltatnak ki.

Tavaszi idényre a legújabb selyem- és divat-kelmék, francia Modell-e ruhák és felöltők nagy választékban és olcsó árak mellett, **ÁTS és TÁRSAI** női divat és kész ruhák raktárakban. Budapest, szervita-tér 6. sz. 1892

Díszes husvéti ajándékokat kivétel nélkül új minőségben ajánlanak **Rothauser Testvérek** Budapest, király-utca 1-ső szám. Fiók: hatvani-utca 16. a legfinomabb illatazerrel 20, 50 kr., 1—2 frt. **Öntöző üvegcsék,** 50 kr., francia gummi-ebeckek és papák, illatazerrel 20, 50, 75 kr.—2 frt. **Fecskendő-gyűrűk** 20 kr., ugyazintén egyéb legújabb öntöző-eszközök. Irásbeli megrendelések pontosan teljesítettek. 1883

PLACHY és KALLINA BUDAPEST, koronaherczeg-(uri-) utca 14. s zám ajánlják dísan rendezett **rőfös női divat- és kész fehérnemű-kereskedésüket,** ellátva **minden idényre a legújabb bel- és külföldi kelmékkel,** ugyazint **minden e szakmához tartozó árukkal,** a legolcsóbbaktól a legfinomabbig, a lehető legjutányosabbra szabott árakon. **Ruhákat a legújabb divat szerint készítettünk.** Barmely szakmába vágó vidéki megrendeléseket a legnagyobb figyelem mellett készséggel teljesítünk s kívánatra kelme-mintáinkat szívesen küldjük.

Lovagló-eszközök Angol nyergek dísznőrből, 15 főtől kezdve 40 frig.

Högy-, fu- és pony-nyergek, Angol kantárook, egyes szárral 2 frt 65 kr-től 3 frt 50 frig, kottás szárral 5 főtől 10 frig. **Kengyelvasziljak** párja 2 frt 50 kr, egyes 3 frt 50 kr. **Ujré-sziljak** frt 2—4,70. **Finom terhek** és **küti-terhek** frt 2,30—3,50. **Nyergeszek** (szasztók) darabja 3—5 frig. **Nyerges-zablák** frt 1,50—4,75. **Feszítő-zablák** frt 1,15—3. **Nyerges-zablák** frt 1,70—2,25. **Trenálk,** 50 krtól 1 frig. **Állkapcsolások** 75 kr. **Lovagló-sarkantyúk,** szabályszerűk 90 kr., felszatók frt 1,00—2 frig, felszatók dk 1,50, sarkó-géppel 2 frt. **Lovagló-ostorok** minden nemű 50 krtól 15 frig, **hajló-ostorok** 55 krtól 12 frig, **agrárszó-ostorok** frt 2,70—4,5 frig, **lőmértékek** 90 krtól 3 frig. — A sport barátaik, és szak-értők különös figyelmébe ajánljuk az újonnan feltalált **angol nyerget önműködő terhelő gépezettel,** mely oly leleményes módon van a nyeregre alkalmasra, hogy nem csak a nyergetést magát eddig el nem ért módon könnyíti, hanem a nyereg alre lovgálás közben is leleményes teszi a terhelő megmozdítását, mely rendszeresen engedni szokott. Ily újszerű nyergek 25 főtől kezdve 60 frig kaphatók. **Uj petroleum világító-lámpa,** óvó rácsal, mely a legnagyobb szélben sem alólik, féldísz esetében pedig magától alszik el, s ennélfogva mint igen tökéletes tüzmentes **istálló-lámpás** ajánlható, darabja frt 2,55.

KERTÉSZ és EISERT Budapest Dorottya-utca 2. Irásbeli magbízások gyorsan teljesítettek. Árjegyzék bérmentve.

Martiny F.H. Budapest, IV. váci-utca 17. 1927
Ajánlja a t. cz. uraságoknak jól felszerelt raktárát saját készítményű **TAJT-** **dobány- s szivarpipáit,** valamint baadeni s török meggy-fa **csibukszárait** a legolcsóbb árak mellett. Szó- vagy levelebeli megrendelések bármily **czimer, monogram** vagy más **jelvényekkel** az elismert jó készítői modorban eszközöltetnek. Kívánatra árjegyzékek franco szállítatnak.

Deszka, lécz, zsindey, fenyőfák stb. effélékből álló **nagy raktár** rendkívül olcsó szabott árakon eladatik 1832

Löwy Dávid épületfa-kereskedőnél **Ujpesten.** **Olcsóbb mint bárhol!** **SCHULHOF ADOLF** Budapest, ország-ut, Károlykaszárnya 24. szám alatt, **nagyszerű** **cipő-gyári raktárában.** Eladás nagyban és kicsinyben. **Nők számára.** Comodezipők, finom bőr v. eberlasting Comodezipők, legfin eberlasting vagy bőrből, sarkkal és magas elegáns csokorral 2 frt — kr. Eberlasting ezugos topánok 6" magas szár, és lakorral, legfinomabb faj 3 frt 80 kr. **Finom bőr ezugos topánok 6" magas szárral és erős dupla talppal** 4 frt — kr. **Uruk számára.** Comodezipők, finom bőr vagy kelméből 1 frt 30 kr. Zetgebőr topánok, lakorral, legfinomabb faj 3 frt 50 kr. Borjubőr (vixos) vagy ságrinbőr topánok, erős dupla talppal legtarisabb 5 frt — kr. **Legfinomabb keszűbőr topánok** 3 frt 50 kr. Továbbá mindennemű lábbelik. **Iszonyok, fluk** és **gyermekek** számára legnagyobb választékban 1 frt 50 krtól—3 frtig. **Vidéki megrendelések** az ár beklüldése vagy utányvétel mellett pontosan és gyorsan eszközöltetnek. Nem használható lábbelik mindenkor **becséreltetnek.** 1878—9 **Az árak tartósságáért jótállás biztosítottik.**

PLACHY és KALLINA BUDAPEST, koronaherczeg-(uri-) utca 14. s zám ajánlják dísan rendezett **rőfös női divat- és kész fehérnemű-kereskedésüket,** ellátva **minden idényre a legújabb bel- és külföldi kelmékkel,** ugyazint **minden e szakmához tartozó árukkal,** a legolcsóbbaktól a legfinomabbig, a lehető legjutányosabbra szabott árakon. **Ruhákat a legújabb divat szerint készítettünk.** Barmely szakmába vágó vidéki megrendeléseket a legnagyobb figyelem mellett készséggel teljesítünk s kívánatra kelme-mintáinkat szívesen küldjük.